

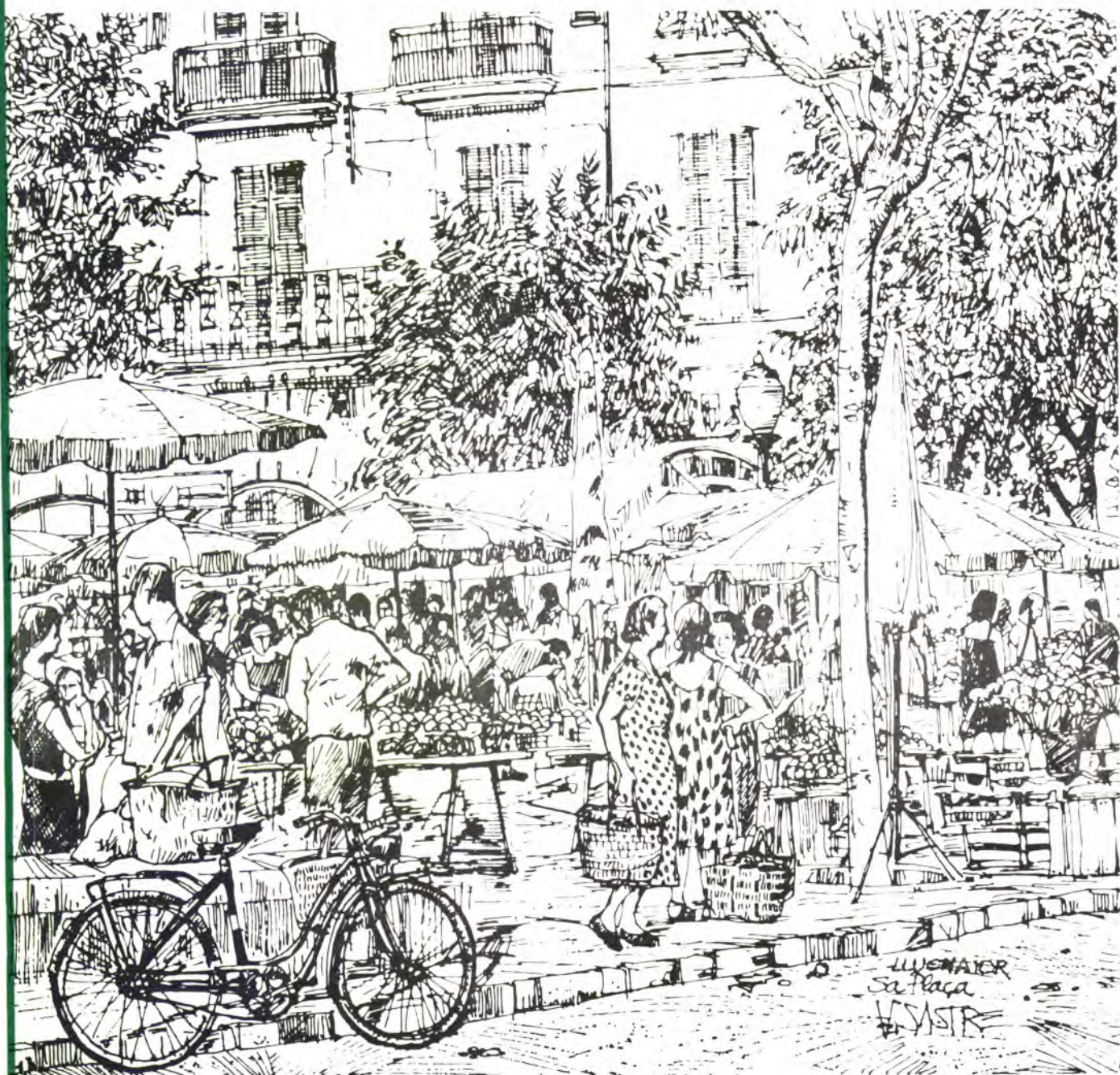
Luchmajor

OCTUBRE 1984

de pinte en ample

Número 38 - Preu: 70 Ptes.

TEMPS DE FIRES

EN AQUESTS ESTABLIMENTS HI TROBARA ELS NOSTRES PRODUCTES

FORN Ca'n Paco

Bar Sport

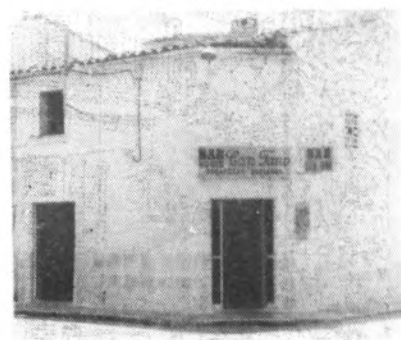
*Bar Mundial
Bar Ca'n Matias*

Bar Ca'n Tofolet

Bar Restaurant Tropical

Music Bar Ca'n Tano

BORN
OMERCIAL

ELECTRODOMESTICOS - TALLER DE REPARACIONES

Carrer d'es Born, 23 - Teléf. 660636

LLUCMAJOR (Mallorca)

**VOS COMUNICAM EL NOSTRE TRASLLAT AL
CARRER DE SA FIRA, 12, ON VOS PODREM OFERIR
UN MILLOR SERVEI, TANT DE VENDA COM DE
TALLER**

*C. Sa Fira, 12
Tel. 66 06 36
LLUCMAJOR*

Portada: Vicenç Sastre

Revista mensual
Depòsit Legal PM 350-1981
Any III

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIXEN:
Catalina Font i
Maties Garcies.

COL.LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Bartomeu Font
Antoni Garau
Miquel A. Giménez
Coloma Julià
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias
Arnau Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdera

SECCIO ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren
Jaume Clar
Joan Clar Coll
Joan B. Garau
Jaume Manresa
Bernat Vadell

FOTOGRAFIES
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL

Temps de Fires

Un any més arriben les fires, unes diades tradicionals lligades a la identitat del nostre poble, especialment la "darrera fira". La jornada dominical que clou el teló dels quinze dies de diferents celebracions conserva el seu poder de convocatòria i, així, els carrers de Lluçmajor es converteixen en cita obligada per a nombrosos ciutadans de l'illa.

Si feim un repàs a l'extens programa d'actes, veim que succeeix quasi el mateix que amb les festes populars de Santa Cànida: és una còpia de passades edicions, com si es tractàs d'un motle preconcebut, sense possibilitat d'incloure cap modificació. Just és assenyalar algunes manifestacions culturals com els

concerts de la inauguració de l'orgue de la parròquia, banda de música, recital líric, conferències i sessions de cinema mallorquí, així com diverses exposicions. Són unes quinze jornades d'espessos actes que semblen un esclató per paliar les deficiències de tot un any.

Coincidint amb aquestes dates, tots quants posam el nostre gra d'arena perquè "Lluçmajor de pinte en ample" pugui sortir fidel a la cita mensual, aprofitam l'ocasió per agrair a les firmes comercials la confiança que han depositat en les nostres pàgines, i també a tots els nostres subscriptors i lectors. A tots, doncs, el nostre més sincer desig: Bones fires!

Notícies locals

EXPOSICIO DE CARTELLS DE JOAN MIRO.

La delegació llucmajorera de l'Obra Cultural Balear s'ha adherit a l'homenatge a Joan Miró, com les altres delegacions de pobles. Aquest homenatge consisteix en una exposició de cartells i la projecció d'un vídeo sobre l'obra de l'artista.

El vídeo es projectarà el dijous dia 11, a les 8 del vespre. L'exposició estarà oberta fins dia 15 al Carrer de Sa Font, núm. 9 (bis) (antic forn de Ca'n Batle).

TRAGIC I ABSURD ACCIDENT.

La matinada del passat dia 29 va ocórrer un tràgic accident que, amb el balanç de dos joves morts i un altre de greument ferit, va tenyir de dol l'ànim de tots els llucmajorers.

Joan Cardell Company i Bernat Molina Juan, tots dos de 21 anys, trobaren la mort quan forçaren les portes d'un transformador elèctric que està situat a l'exterior de la discoteca de Can Tià Taleca. Tot sembla indicar que les víctimes, després d'una nit de festa, pretenien fer una broma als qui eren dins el mencionat local públic i volien deixar-los a les fosques. La desgràcia sobrevingué quan manipulaven la instal·lació

elèctrica i una forta descàrrega produí la mort instantània als dos joves. Per la seva banda, Joaquim Janer Rigo, de 18 anys, que acudí en auxili dels accidentats, resultà ferit de gravetat quan se li transmeté la descàrrega elèctrica. Per sort, sembla que el seu estat evolucionà favorablement després d'haver rebut assistència mèdica a la residència de Son Dureta. Des d'aquestes pàgines enviam el nostre sentit condol als familiars i amics dels joves desapareguts i desitja un ràpid i total restabliment al ferit.

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIO DE JUBILATS I PENSIONISTES DE LLUCMAJOR.

El passat dia 15 de Setembre tengué lloc a "Can Tià Taleca" una reunió de la Federació d'Associacions de la Tercera Edat de Balears i un sopar de companyonia al mateix local.

Els dies 28, 29 i 30 de Setembre hi hagué excursió a Eivissa amb una important participació d'associats.

Com ja saben la majoria d'associats, s'ha d'organitzar un Club de Petanca, totalment gratuït, amb motiu del qual es conviden tots els afiliats que vulguin inscriure's al Club. Molt prest es comptarà amb unes pistes al Camp Municipal d'Esports.

Com a notícia important, es pot esmentar la gestió feta amb els doctors A. Marqués, Director d'INSA-LUD i Giner, Inspector Cap d'Ambulatoris, respecte a la manca d'analista a Llucmajor. El Dr. Giner, ha promès i després confirmat, que a partir d'aquest mes d'octubre es procedirà a la recollida de mostres per a anàlisis gratuïtes de la SS., a l'ambulatori de Llucmajor, en combinació amb els practicants ATS. La recollida de mostres a l'Ajuntament, l'efectuarà un vehicle de la Seguretat Social.

Cal esmentar que en l'actualitat l'Associació compta amb més de tres-cents afiliats, la qual cosa suposa una afiliació de diversos cinquanta socis cada mes.

UNA SOLUCIO PER ALS TAXISTES.

El president de l'Associació d'Empresaris A.C. E.L.L., Sr. Jaume Clar i uns representants dels taxistes

llucmajorers s'entrevistaren amb el batle, Sr. Antoni Zanoquera i el regidor de transports, Sr. Jaume Adrover per tal de tractar la problemàtica que sofrien els taxistes de Llucmajor. D'aquesta entrevista va sortir una comissió per anar al Govern Civil a parlar amb el Delegat del Govern i el Delegat de Transports Sr. G. Puerto. El Delegat del Govern el va remetre al president d'A.V.I.B.A., Sr. Perelló, el qual va convocar una reunió amb els taxistes de la classe C i gràcies a la intervenció del Delegat de Transports es pactaren uns acords: quan hi hagi excés de treball en el terme de Llucmajor els taxistes de la classe C cridaran als taxistes de Llucmajor.

L'Associació d'Empresaris creu que gràcies a la seva intervenció, els taxistes llucmajorers han aconseguit el seu primer objectiu.

BERNADI CELIA A "LA CAIXA"

Durant les Fires de 1984 tendrem ocasió de poder admirar la pintura d'aquest artista solleric que s'acredita com un dels millors paisatgistes mallorquins i que la crítica situa a la primeríssima fila dels nostres pintors.

L'agrest paisatge de la Serra Nord mallorquina és portat als seus quadres amb vigor i força, però al mateix temps amb una gran sensibilitat.

Es tracta d'un pintor encaixat, les obres del qual podran ser apreciades a la sala d'exposicions de "LA CAIXA", atenta a presentar figures de primera línia per al goig artístic dels llucmajorers.

EXPOSICIO DE LES FOTOGRAFIES DE "TOMAS MONSERRAT, RETRATISTES D'UN POBLE" A "SA NOSTRA"

El dia 20 de maig de 1983, al Museu de Mallorca es va presentar l'obra "Tomàs Monserrat, Retratista d'un Poble" (més conegut com "Es Capellà d'es Rafalet"), llibre editat per "SA NOSTRA", a cura del fotògraf llucmajorer Toni Catany.

Ara, a les Fires, el dissabte de la Darrera Fira, dia 13, s'obrirà aquesta exposició a la nostra ciutat, a la sala de la Caixa de les Balears "SA NOSTRA", perquè els llucmajorers, païsans d'aquest fotògraf puguin conèixer de més a prop com era la nostra societat d'aquell temps, testimoni fidel de la qual són aquests retrats de pagesos, escolars, madones, soldats...empero tots emmarcats en un ambient de luxe barroc com per pretenir una fina educació burgesa.

Es una exposició molt interessant i que val la pena de recomanar-vos.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

PER A QUAN ELS SEMAFORS?

Els veïnats de la Ronda Migjorn, Carles V i carrers confrontants, des del 30 de Novembre de 1982 han fet una petició a l'Ajuntament, acompanyada de 300 signatures, sol·licitant alguns passos zebra regulats per semàfors amb la finalitat d'acomplir amb la seguretat ciutadana i salvaguardar les vides humanes que constantment es posen en perill quan hom passa per aquest carrer.

L'Ajuntament va comunicar, el 23 de juny de 1984, que la "Jefatura" de carreteres de Balears "estudiarà las posibles soluciones para evitar la peligrosidad del cruce de los peatones en la travesía de Llucmajor".

Esperem que això se solucioni d'una vegada, perquè som tots, els afectats.

A LES PORTES DE LA DARRERA FIRA.

Ben entrats ja a la segona setmana d'octubre, ens trobam de ple en la celebració dels distints actes del programa de Fires. A hores d'ara som ja a les portes de la "Darrera Fira", jornada que culmina tot un seguit de dies de festa. L'inici de la primera fira, emperò, es va veure deslluït a causa del mal temps. Per tal motiu, s'hagueren de suspendre la marxa ciclista a les piquetes del Pèlag i l'actuació del grup Cucorba, prevists per al matí del dia de Sant Miquel. De totes maneres, l'horabaixa hi hagués el ginkama infantil del Club d'Esplai; ja a la nit, també hi va haver missa solemne a la parròquia i la inauguració del trompetista D. Wengenroth. El dia anterior, el divendres 28, havia tengut lloc el pregó i l'entrega de l'Espigolera al Baró de Vidal en agraïment a les seves ajudes a favor de Llucmajor.

Des d'aquell dia fins ara, amb periodicitat diària, s'han anat succeïnt un esplet d'actes socials, culturals i esportius organitzats per l'Ajuntament i les entitats populars. Capi-

tol a part mereixen les exposicions artístiques programades per a aquests dies. J. Calafat, D. Codomiu, M. Noguer, A. Palou, M. Blanch, M. Monserrat, B. Celià, J. Manresa, Puigserver Lara, C. Aguiló, B. Monserrat, M. Vidal, M. Barceló i J. Villalonga són els pintors o ceramistes que oferiran les seves obres al públic llucmajorer en les distintes sales d'exposició. Això sense comptar els artistes que s'hagin acollit a la convocatòria de l'exposició que amb caràcter oficial patrocina l'Ajuntament i que tindrà com a marc l'Escola de Música. Destaquen també la mostra de cartells de J. Miró organitzada per l'Obra Cultural i la de fotografies de temps antic realitzades per Mn. Tomàs Monserrat, un dels iniciadors de l'art fotogràfic dins la Mallorca de principis de segle. Aquesta mostra s'emplaçarà a la sala de la Caixa de Balears, on anteriorment havia penjat les seves teles el pollencí Marquet Pascual.

Per a la "Darrera Fira" s'espera la màxima jornada de concentració de públic i d'activitat comercial. Pel que fa al programa habitual d'aquest dia, destaquem la V Mostra Llucmajorera a

l'Escola Pública, el XI Concurs de bestiar oví, l'exposició de coloms de races antigues, l'exposició de maquinària agrícola i industrial... A tots els actes d'aquesta diada, hi està prevista l'assistència de les autoritats autonòmiques i provincials, i, sobretot, si el temps acompanya, de segur que no hi faltaran multitud de visitants externs, junt a tots els llucmajorers d'origen o d'adopció que aquest dia feim festa.

I un xic de tot

SOLETAT A MAR

Com cobert d'aire gelat

sent mon cor que batega
sota un cel estrellat
sota una lluna fresca
que es reflecteix en la mar.

Com cobert d'aire gelat
sent ma vida buida i fosca
sent la mort al meu costat
sent un adéu que s'enyora
i tot ho veig dins la mar.

Com cobert d'aire gelat
veig un paisatge que no és
veig damunt tot amistat
veig una flor que apareix
i tot ho veig dins la mar.

Com cobert d'aire gelat
sent que s'acaba ma vida
que la il·lusió s'ha esborrat
que la vida ja no és vida
i em quedo amb ma soletat.
Joana Artigues

Boutique

Marlu

PRENDES INFANTILS, JUVENILS, DE SENYORA
I SENYOR

VEGI ELS NOSTRES ARTICLES A MEITAT DE PREU

C/. D'ES VALL, 93 - LLUCMAJOR

SUPER DERESA

*Avd. Cavaller Ramon Santmartí
(cantonada C. Sant Francesc)*

EDIFICI DERESA - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR

PROXIMA OBERTURA

- *CARNISSERIA**
- *XARCUTERIA**
- *PANADERIA I PASTISSERIA**
- *FRUITERIA**
- *LICORS**
- *VINS**
- *XAMPANYS**
- *CONSERVES VEGETALS I DE PEIX**
- *DROGUERIA**
- *PERFUMERIA**
- *I MOLTS D'ALTRES ARTICLES**

***ENS VISITI, SERA ATES PELS MILLORS
PROFESSIONALS DE CADA RAM**

***TOT D'UNA MAXIMA QUALITAT**

***TOT AL PREU MES BAIX DEL MERCAT**

***FACI LES SEVES COMPRES EN UN AMBIENT
AGRADABLE I FAMILIAR**

**SUPER DERESA - El Supermercat de Lluçmajor per a tota
Mallorca**

S'Arenal**Temporada turística irregular**

Tomeu Sbert

TURISME

Aquesta temporada turística d'enguany ha estat bastant irregular. Mentre que els mesos de maig, juny i juliol foren de certa preocupació a causa que els establiments d'hosteleria tenien places buides, la segona quinzena de juliol, agost i quasi tot el setembre tot ha estat reple de turistes, la qual cosa comporta poder dir que unit al fet que el mes d'octubre també es presenta molt bé, l'esmentada temporada es considera regular, però dins un sentit de dur camí que la indústria hotelera continuï essent una font de vida econòmica, de treball i de generós oferiment a la gent vinguda d'altres països.

MERCAT

El dijous de cada setmana, el mercat de firers i similars de S'Arenal, ha anat en notable augment en el nombre de venedors i de gent visitant. Ara, que estem en plena temporada de Fires a Lluçmajor, volem manifestar que és així mateix altament positiu que una zona llucmajorera compti amb l'esplendor firer de cada dijous. El que no té S'Arenal en aquesta fira setmanal és exposició de maquinària, però sí venda de molts i diferents articles i en particular "souvenirs", roba i sabates. Quasi tot a bon preu, la qual cosa porta que la gent carregui a balquena per a ells o per regalar, encara que no els siguin necessaris.

BELLVEURE

Els organitzadors de les festes de Bellveure, urbanització entre Cala Blava i Enderrocat, estan satisfets l'aconseguit al llarg dels actes celebrats. Pensen ja en les properes festes de l'any que ve: "A quien madru-
..."

Ens digueren que les

col.laboracions econòmiques tengudes són en total de 297.000 pts. i les sortides, o despeses, 268.435 pts. la qual cosa significa una quantitat de doblers per emprar en altres actes públics. Enguany hi va haver concursos de pesca, tennis, futbol-sala, truc, festes infantils, i una

berbena i vetlada de ball de bot a càrrec del grup Escola de Dança dirigit per Tomeu Bergas. A l'entrega de trofeus hi assistiren el batle Zanoguera, el tinent de batle Puigserver i el delegat de l'alcaldia Ll. Ginard.

TRASLLAT

El llucmajorer Guillem Salvà Oliver, que durant 10 anys ha treballat a la Caixa Postal de S'Arenal i que fa un parell d'anys fou distingit amb la Medalla de Plata de l'entitat, ha estat traslladat a Palma, com a delegat d'una oficina al carrer Blanquerna.

AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 66 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)

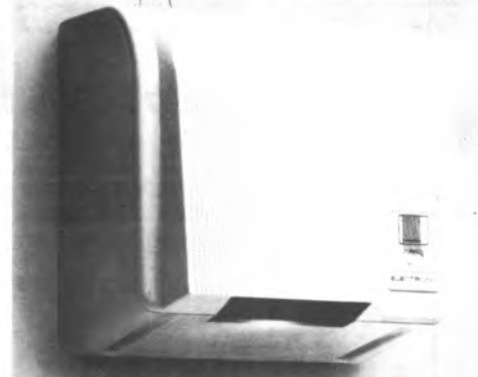
Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

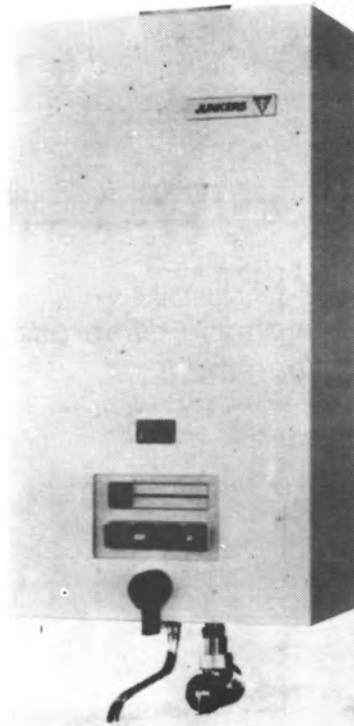
BOSCH
Herramientas

BLAUPUNKT

Calentadores
JUNKERS

JUNKERS**"AIGUA CALENTA A BUTA"****Secadores de manos****JUNKERS**

La solución más higiénica, rápida y económica
para el secado de sus manos

HO DEMANI AL SEU INSTAL.LADOR

S'Aguila i el seu problema

Sobre el tema de s'Aguila s'ha escrit i parlat molt, però allò que sap greu és que molts de pics se n'ha parlat malament, no per culpa dels autors de l'article, sinó perquè les informacions que rebien eren falses o equivocades.

Com per exemple els preus que diuen que va donar el nostre ajuntament, que se'ls degué treure de dins la butxaca, perquè els afectats, molt contents estarien si rebien tal quantitat. Aquestes quantitats eren desme-

suradament més grosses que les que en realitat es pagaven. Encara m'estic demanant d'on treueren tals quantitats.

Molta gent pensa, mira! cobren...milions. Però no s'han d'enamorar amb l'olor dels diners, perquè, si són molts de milions però i què si no se paga el valor que toca.

Un altre punt a mirar és el de l'expropiació i endemés forçosa dels terrenys.

Els propietaris, al man-

co si alguns no ens han enganat, van vendre els terrenys als militars, clar que sota l'amenaça d'expropiació. Era una cosa com, o mos ho vens o t'ho expropiam. Però malgrat, tot aquells terrenys van ser comprats, no expropiats. Ja poden donar terminis per reclamacions si ja han firmat la venda. I com que és una vendra, s'ha d'entregar una part, bastant grossa a l'estat. Encara que cobres poc, llavors encara no és tot teu.

També fa pensar la funció d'aquesta base, o millor dit del Pla META, funció defensiva, és possible,

s'han cregut allò de, "Si vis pacem, para bellum"

I aquestes finques no seran les úniques que rebran, perquè per anar-hi farà falta una carretera, i vengui desgraciada més terres, xapades per una immensa carretera. Si el pastor ha de passar les ovelles és igual, si el tractor ha de travessar i tampoc no pot, què interessa això, si només es fora-vila.

Si la gran quantitat de diners que es gastarà en aquest Pla, es miràs d'invertir per pujar la nostra economia, per resoldre els problemes més greus que tenim. Si miràvem de treure una solució al problema econòmic i del camp, en lloc de robar-li terrenys cultivables. I com que no ens basten els mals, de rebot mos carreguen amb el problema d'una base militar. Perquè si aquelles terres se dedicassin, en un futur, a un nou cultiu, i les fessen produir més, però el que se farà serà que unes terres que se feien produir (no treien era perquè fa uns anys que no plou i les terres sense aigua no treuen) seran encimentades, aplanades, destrossades i a damunt s'hi faran camps de pràctiques i coses semblants.

Amb les cases de les possessions, què en faran? Orgullosos hauriem d'estar de tenir un patrimoni tan antic. Sin són enderrocades, no passa res. Així va la cosa!

M'estimava més estar enfora d'aquest assumpte i no ficar-m'hi, però en veure com anaven les coses, així com opinava la gent, i les informacions que donaven els mitjans de comunicació, em sabia greu que es creàs una imatge diferent de la real.

D'aquí deman a les persones o institucions que donen informacions, que vagin un poc més alerta, perquè el que sap més greu a una persona és que li donin informacions equivocades. D'aquesta manera és el públic el que té les notícies errades.

Sebastià Rubí i Tomàs

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO**

PINTURAS AUTOMOVILES

Ronda Migjorn, 164 - Teléfono 66 08 89

LLUCHMAYOR (MALLORCA)

IMPRESMA

Tota classe d'impresos, de luxe, comercials i de propaganda.

PAPERERIA

Tot en material escolar i objectes d'escriptori.

PERFUMERIA

Gran exposició d'objectes de regal.

moderna

Carrer de Sa Fira, 10

Tel. 66 03 10

LLUCMAJOR

Segons una nota oficial de la Capitania General

La base militar de S'Aguila comptarà amb tres mil homes

Continuament amb el tema de la base militar de S'Aguila, de permanent actualitat a la nostra ciutat, volem oferir als nostres lectors la nota feta pública per l'Oficina de Relacions Públiques de la Capitania General de Balears. Es tracta, doncs, de la primera nota oficial que, en certa manera, suposa la confirmació de les dades avançades en passats números de "Llucmajor de pinta en ample".

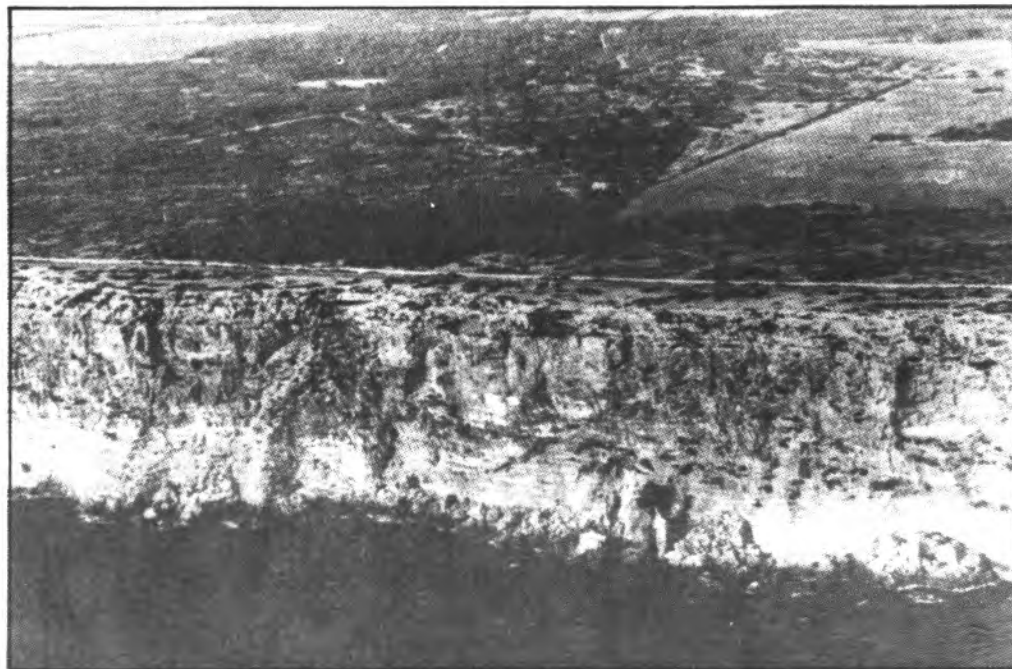
La nota comprèn cinc punts i els detalls més significatius que aporta són les cinc-centes vint-i-quatre hectàrees d'ocupació de terrenys i la seva futura capacitat per a tres mil homes, amb quarters i camps d'instrucció i tir. El text oficial diu el següent:

1) En compliment d'ordres emanades de la superioritat relatives a la necessitat d'ubicar els futurs aquarteraments prevists per a les unitats fora dels nuclis urbans, aquesta Capitania inicià l'estudi d'un Pla d'Aquarterament a Balears que afecta les guarnicions de que afecta les guarnicions de Mallorca, Menorca i Eivissa.

2) Pel que fa a l'illa de Mallorca es començà amb l'elecció d'una zona que satisfés las necessitats de vida, instrucció i servei de les Unitats Operatives que, en el futur, s'hi ubicaran. Fou elegida i proposada al Comandament la zona de Cap Blanc (terme municipal de Llucmajor) amb una superfície total de 524 hectàrees que, descomptant les 41 corresponents a propietaris de l'Exèrcit, suposaven adquirir un total de 482 hectàrees, propietat de particulars.

3) Aprovada pel Comandament la zona elegida, i previs contactes amb els propietaris afectats, s'ordenà la iniciació del corresponent expedient d'expropiació.

4) En l'actualitat es

Vista aèria dels penya-segats de Punta Llobera, la carretera militar en primer plànol, i seguidament, els terrenys de la futura base.

duen a terme els tràmits prevists en la Llei i Reglament d'Expropiació Forçosa, havent-se conclòs el termini d'informació pública a efectes de determinació d'er-

rors, sense que s'hagi presentat reclamació alguna.

5) La Base a establir en la zona de Cap Blanc està prevista, en principi, per a uns tres mil homes, xifra que pot en el

futur experimentar petites variacions. Aquesta Base es destinarà només a quarters i camps d'instrucció i tir, sense que hi estigui prevista la ubicació de cap altre tipus d'instal·lacions.

F. Vadera

**Maderas
ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:

Ctra. Llucmajor-Porreras, Km. 1

Teléfono 66 08 37

LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:

Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05

MANACOR

En Bernat de Son Cortera, nou regidor a l'Ajuntament de Lluçmajor

D'ençà de les darreres eleccions municipals hi ha hagut alguns moviments dins la llista d'Unió Mallorquina; dues dimissions de regidor i tres renúncies a formar part del Consistori llucmajorer han fet arribar l'opció al número nou, Bernat Tomàs Tomàs, més conegut, entre nosaltres,

com En Bernat de Son Cortera. Perquè és notícia, perquè mos interessen a tots els assumptes municipals i perquè volem mantenir informats els lectors, hem volgut fer una xerrada amb en Bernat, el qual molt amablement mos ha atesos i ha contestat les nostres preguntes.

Bernat Tomàs va néixer a Lluçmajor l'any 1943, està casat i no té infants. Començà els seus estudis a l'Escola Pública, després continuà al Col·legi Sant Miquel i, quan aquest se va tancar, acabà el batxillerat al Col·legi de Sant Bonaventura. Des de llavors sempre ha fet de

conrador cuidant les finques de la seva família. Aficionat a la lectura, confessa que li agraden més les lletres que les ciències. Es aficionat als esports en general i en particular al futbol; aquest esport l'ha practicat casi tota la vida, en un principi com a devanter i després com a defensa. Li agrada molt foravila, la terra i els animals. Es el delegat de l'associació de "cans de Bestiar" a Lluçmajor. Per altra banda, és prou conegut en el poble i no cal donar més detalls sobre qui és ell, i, així encetam el diàleg i li feim les següents preguntes.

-Bernat, durant un temps l'Ajuntament ha combatut amb un regidor de menys, entre la renúncia de Joana Ma. Nadal i el teu nomenament. A què ha estat degut?

-Senzillament a causa dels tràmits burocràtics. Vaig tenir notícia tot d'una de la dimissió produïda, emperò mentre que no s'havia parlat amb els números set i vuit de la llista no sabíem qui seria el qui entraria com a nou regidor. Després, i una vegada convingut que fos jo, entre vacances i els tràmits legals davant la Junta Electoral, no ens hem temut i han passat dos mesos.

-Suposam que seràs el nou regidor de cultura. ¿Creus que hi ha presupost suficient i col·laboració dins l'Ajuntament com per dur endavant una labor cultural apropiada al poble?

-Efectivament, he estat nomenat per ocupar el càrrec que varen tenir abans i succesivament Guillem Aulet i Joana Ma. Nadal. El presupost és insuficient en proporció a la feina que hi ha pe. fer. Esper tenir tota la col·laboració necessària; estic segur que amb el Tinent Batle de Cultura i Esports no tendré problemes, els primers contactes en aquest sentit han

CARNICERIA CHARCUTERIA

ZANOQUERA - GARCIAS

VOS DESITJA BONES FIRES

SETMANA DE FIRES "DEL 8 AL 13 D'OCTUBRE" GRAN OFERTA EN XARCUTERIA

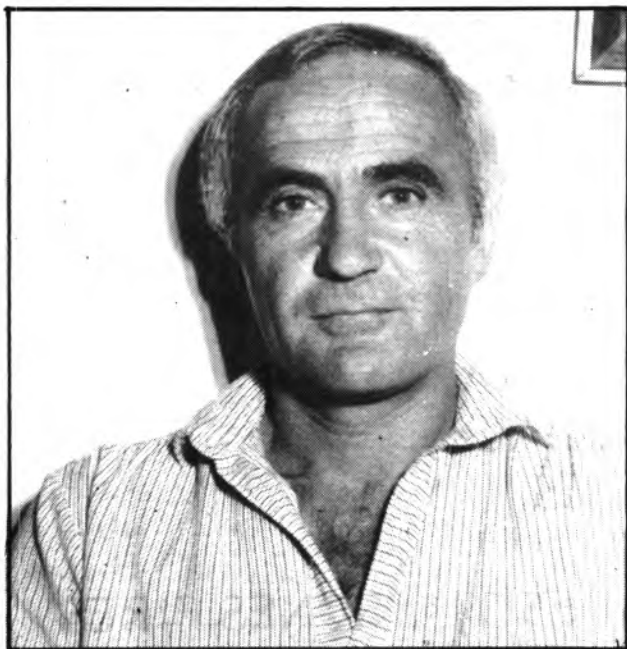
- *Cuixot "Serrano" de primera 1.200 ptes. qu
- *Salsitxon extra "CAMPOFRIO" 750 ptes. qu
- *Xoriç vermell "GRAN DOBLON" 790 ptes. qu
- *Cuixot Yorck extra 800 ptes. qu
- *Cuixot Yorck de tercera 500 ptes. qu
- *"Fiambre" de pollastre trufat. 550 ptes. qu
- *Salami "EL ACUEDUCTO" 730 ptes. qu
- *Formatge de barra "PIRIS" 750 ptes. qu

*DESCOMPTES DE 50 PTES. QUILO AL COMPRAR PECES DE FORMATGE SENCERES O MITGES

*GRAN SURTIT DE PATES I FORMATGES D'IMPORTACIO

*FEIM POLLASTRES FARCITS PER ENCARREC

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 - LLUCMAJOR

estat positius. Conec en Puigserver des de fa molts d'anys neruè quan jo jugava a ser el meu entrenador. En quant als companys de grup, també els conec bé i sé que no mos desavendrem. Emperò per mor de la insuficiència de pressupost sabem ja que no es podrà fer tot el que nosaltres voldríem.

-¿La junta executiva local està d'acord amb la política cultural duita a terme pels regidors d'UM?

-Aquesta és una pregunta que s'hauria de fer al president d'UM local i als membres del comitè. No obstant això, hé de dir que des del partit se donen unes directrius i el grup de regidors té una certa autonomia per desenvolupar l'acció municipal d'acord amb el seu cri-

teri.

-Per la restauració de la torre de S'Escalella hi havia una promesa de part del Consell de contribuir amb un 75 o/o del pressupost, ara aquesta quantitat ha estat sensiblement reduïda, per què?

-Supòs que per lo de sempre, perquè hi ha més despeses que doblers. No estic ben al corrent d'aquest assumpte, emperò faré passes per veure de resoldre'l satisfactòriament. La meua idea és que no se pot esperar més perquè la torre cau totalment. Crec que si el Consell no mos ajuda adequadament, l'Ajuntament totsol no podrà dur endavant aquesta obra.

-Ja que estam en Fires, digue-mos quins actes culturals trobes que hi falten. Quins proposaries?

-Crec que el programa és bastant complet. Això no obstant introduiria més varietat i sobretot cercaria més atractiu perquè la gent hi acudís, en particular el jovent.

-Creus que l'Ajuntament col·labora adequadament amb les Escoles? I amb les associacions culturals?

-Pràcticament acab de prendre possessió i moltes coses les desconec. Encara no puc contestar adequadament. Personalment pens que l'Ajuntament ha de col·laborar al màxim amb aquestes entitats. En podem tornar a parlar d'aquí a un parell de mesos.

-Penses continuar rebent assessorament de part de particulars i entitats locals?

-Sí, i endemés agrairé qualsevol suggerència i, si és considerada útil i factible, proposaré que se posi en pràctica, vengui d'on vengui la iniciativa.

-Tens en perspectiva al-

guna idea?

-La primera idea per a mi sempre comença per una acció cultural dirigida cara al jovent. Per això tenim en estudi una reforma, fer una sala d'arxiu i en els baixos fer una llar de joventut, comptant que hi hagi elements associats joves que vulguin fer-se càrrec d'administrar-ho sota la supervisió de l'Ajuntament; donar ses responsabilitats als joves crec que és la millor manera de tenir-los en compte, ells han de sebre que valoram les seves empreses i les recolzarem a mesura de les nostres possibilitats. Així mateix, pensam fer una biblioteca.

-Voldries dir alguna cosa més?

-Sí, que la meua aspiració és no desmerèixer al costat dels companys que han ocupat aquest càrrec de regidor de cultura, els meus antecessors Guillem Aulet i Joana Ma. Nadal.

Guillem Oliver

BAR TABU

VOS OFEREIX ELS SEUS
SERVICIS

TAPES VARIADES
AMBIENT AGRADABLE

Plaça Espanya, 26 - Tel. 66 00 45

LLUCMAJOR

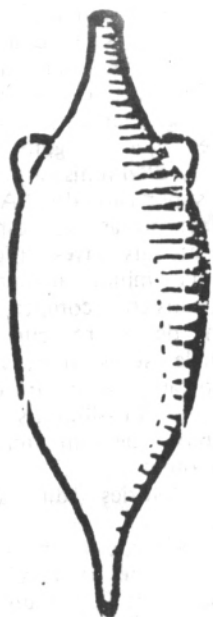
PETITORS

ARTICLES
INFANTILS

LLISTES DE
NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

S'AMFORA

PARAMENT DE CUINA
OBJECTES DE REGAL
LLISTES DE NOCES

VOS DESITJA BONES FIRES!

C/. Font, 8 LLUCMAJOR

JUGUETES I ROBA D'AL.LOT PETIT

*** «SA FIRA» ***

Carrer de Sa Fira, 3 — LLUCMAJOR

Exposicions i proves canines

A pesar que el regidor Miquel Manresa hagi hagut de deixar la presidència de tinent de batle de Cultura i Esports (per motius de salut), la qual cosa ens dol, els seus coneixements referits als cans de caça, esport al qual sempre ha estat aficionat, ha estat insubstituïble a l'hora d'organitzar les diferents exposicions i concursos relacionats amb aquests animals. Es per això que ens hem posat en contacte amb ell per tal que ens expliqui quines activitats hi haurà enguany referents a les exposicions i competicions esportives.

-Quins són els actes prevists per enguany referents als cans i a la caça en general?

-El dia 3 hi haurà una caçada de ca eivissenc. Hi podran participar tots els cans els propietaris dels quals estigui empadronats a Lluçmajor. La prova es realitzarà a distintes posicions de la nostra marina i, com cada any, acabarà amb un sopar de germanor al santuari de Nostra Senyora de Gràcia, i que pagarem del nostre fons particular.

-Segons tenim entès l'exposició de cans no es farà el dia de la Darrera Fira, per què?

-Es farà dia 7 (dia de la tercera Fira) a l'antic solar de Ca'n Mataró l'exposició canina de races autòctones s'exposició es realitzarà aquest dia i no el de la Darrera Fira, com era habitual, a causa de la coincidència de data amb l'exposició oficial que tindrà lloc a Palma.

-No hi ha cap acte relacionat amb els cans que no sigui purament esportiu?

-Sí. Dia 11 a la sala d'actes de l'Ajuntament hi haurà una conferència col·loqui a càrrec de

diferents especialistes en races de cans. Els conferenciants, Sr.s Josep L. Prim, F. Ruiz i el Sr. A. Lopez, parlaran dels temes "cans de mostra", "Pas-sat, present i futur del ca eivissenc" i "Malalties infecto-contagioses en el ca".

També el dia de la darrera Fira hi haurà una exposició de fotografia: referides a cans i a caça, al carrer de Sa Fira.

-Molts anys, per les Fires, hi solia haver una tirada de plat. N'hi haurà enguany?

-No, però dia 12 hora-baixa hi haurà una tirada de guàtleres amb sortida de màquina al camp de tir de Galdent. Acte seguit es farà una prova per a "cans de mostra", allà mateix. Enguany fa 11 anys que es va fer la primera prova de ca de mostra i també l'exposició canina de races autòctones (ca me, ca de bestiar i ca eivissenc). Lluçmajor va ser el primer lloc de Mallorca on se celebraren exposicions d'aquest tipus. L'exposició es va fer a "Son Torra", a la pista dels cavalls i el jutge va ser el Sr. J. Prin, el qual, ca-

sualment enguany torna venir a jutjar el concurs.

També és novetat que el dissabte de la Darrera Fira a les 3 h. hi haurà el primer concurs de cans de bestiar treballant amb la guarda. La finca és Son Marió, a la carretera d'Algaida. Aquesta prova serà jutjada per pastors que coneixen bé l'ofici els quals no participaran en el concurs. La qualificació no es donarà després d'una deliberació entre ells, sinó que cada un emetrà la seva puntuació i la suma serà la nota obtinguda.

-No és molta tasca per a una persona tota sola,

haver d'organitzar tantes coses en tan poc temps?

-No, perquè mai no m'he sentit tot sol a l'hora d'organitzar; sempre he comptat amb l'ajuda de fora de l'Ajuntament, entre ells el Sr. B. Tomàs, nou regidor de cultura, que, des de sempre ha col·laborat en aquesta tasca, el Sr. J. Coll i el Sr. G. Garau també m'ajuden en tot el que sigui necessari per dur a bon terme aquests actes i la Societat Canina de Mallorca i Eivissa col·labora amb nosaltres enviant jutges i secretaris que realitzen aquesta tasca desinteressadament.

I. Barceló

La Palmera

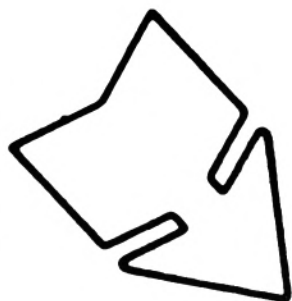
DETERGENTS I DEPURACIONS D'AIGUA

esfasser

Historiador Terrasa, 37

Teléfono 66 04 69

LLUCHMAYOR - Mallorca

(LOCAL CLIMATITZAT)

MENJARS CASOLANS

Especialitat en: Sopes de matances, arròs brut, porcella rostida, xot rostit i pollastre a l'ast.

*PREUS ESPECIALISSIMS PER A BANQUETS DE:

Noces, comunions i reunions socials

**PROVI LES NOSTRES DELICIOSES HAMBURGUESES
"PINXOS", "PEPITOS" I LA GRAN VARIETAT DE
TAPES**

APARCAMENT PROPI

**OBERT TOTS ELS DIES A EXCEPCIO DEL DILLUNS
HORABAIXA**

GRAN AMBIENT PER A TOTS ELS GUSTS I EDATS

Avd. Carles V - Tel. 66 11 17 - LLUCMAJOR

XI Concurs - Exposició Provincial de Ramat Oví

-Ens podries explicar, per què els llucmajorers abans de les Fires puguin saber en què consistirà aquesta exposició, els canvis i innovacions i perspectives que hi ha en relació a la d'anys anteriors?

-En primer lloc, s'ha canviat el lloc de realització. Enguany es farà a la Plaça Rufino Carpena però des del Carrer Major fins a les Escoles, ja que és millor a causa de les obres i les mosques, que no estigui tan aprop de la Mostra.

EL BESTIAR OVI HA DISMINUIT CONSIDERABLEMENT.

-Creus que és un bon any per a una exposició de bestiar?

-A causa de les circumstàncies climatològiques d'aquests darrers tres anys, la manca de pluges ha fet que no hi hagués pastures, el bestiar ovi ha minvat molt. Al pagès no li és rendable haver de comprar menjar per a les ovelles i calculam que, d'unes 28.000 ovelles, hem passat a unes 18.000, amb l'aggravant que les que queden a causa de les dificultats alimentàries que han hagut de sofrir no seran tan grosses i ben formades com s'hauria d'esperar.

NO HI HAURA SUBHASTA.

El regidor Sr. Sebastià Artigues és l'encarregat de l'organització del XI concurs-exposició provincial de ramat ovi i hem parlat amb ell per poder-ne saber més detalls.

-Malgrat tot això, pen- ses que anirà bé l'exposició?

-Pens que sí, perquè, si bé és ver que les ovelles de la marina llucmajorera són un factor important, només són una part de les que

s'exposen ja que també se n'exposen moltes de fora i bestiar de granja de diferents races.

-En altres anys a l'exposició es realitzava una subhasta que tenia una sub-

venció per ovella venuda i que va causar certs problemes i diversitat d'opinions entre els pagesos. Es continua fent aquesta subhasta?

-No, a causa dels problemes que hi va haver sobre si les subhastes eren fictícies o no, l'any passat ja no es va fer i enguany tampoc. El que es farà per tal d'ajudar econòmicament l'expositor serà donar una subvenció per cada corral. Hem obtingut aquesta subvenció a través de la Cambra Agrària de l'Institut de Relacions Agràries, i també se'ls pagarà el transport. Aquests estímuls econòmics i el fet que de cada any augmenta el nombre de ramaders que tenen interès per venir a la Fira per vendre o comprar sementals o ovelles de races fines, ens fan creure que superarem els 55 corrals i 230 exemplars de l'any passat.

-Hi ha algun actes informatiu referent a la ramaderia?

-Hi haurà una taula rodona referent a les "Ovelles, economia agrícola". També durement un tècnic en farratges moderns i, si és possible, un pastor que ha canviat ovelles per cabres perquè la llet d'aquests animals per fer formatge és ben pagada.

Moltes gràcies pel temps que ens has dedicat i... Bones Fires.

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

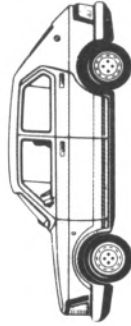
Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR
C/. Terral, 4 - S'ARENAL

PANDA 40 Marbella
Cilindrada c.c.: 903
Potencia CV/DIN: 42 44
Velocidad máxima: 130 140
Tipo combustible: G-90 NO G-96 NO

PANDA

FURA L/CJL Crono
Cilindrada c.c.: 903 1.438
Potencia CV/DIN: 43 75
Velocidad máxima: 136 160
Tipo combustible: G-90 NO G-96 NO

FURA

RONDA CL CLX Crono
Cilindrada c.c.: 1.197 1.438 1.592 1.714
Potencia CV/DIN: 65 75 95 113
Velocidad máxima: 150 160 170 180
Tipo combustible: G-90 NO G-96 NO G-98 NO Gas-oil

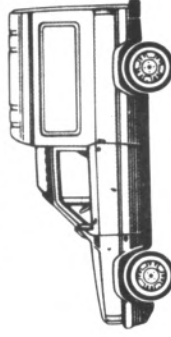
RONDA

131 (Mirafiori, Supermirafiori y Diplomatic)
Cilindrada c.c.: 1.592 1.995 2.445
Potencia CV/DIN: 95 113 72
Velocidad máxima: 165 180 150
Tipo combustible: G-96 NO G-98 NO Gas-oil

131

TRANS
Cilindrada c.c.: 903
Potencia CV/DIN: 42
Velocidad máxima: 125
Tipo combustible: G-90 NO

TRANS

80 CL CD
Cilindrada c.c.: 1.588 1.921
Potencia CV/DIN: 85 115
Velocidad máxima: 165 182
Tipo combustible: G-96 NO G-98 NO

80

100 CC CD CC
Cilindrada c.c.: 1.921 2.144 1.966
Potencia CV/DIN: 100 136 70
Velocidad máxima: 176 200 155
Tipo combustible: G-98 NO G-96 NO Gas-oil

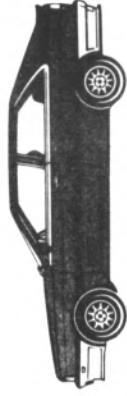
100

COUPE
Cilindrada c.c.: 2.144
Potencia CV/DIN: 130
Velocidad máxima: 196
Tipo combustible: G-98 NO

COUPE

QUATTRO
Cilindrada c.c.: 2.144
Potencia CV/DIN: 200
Velocidad máxima: 222
Tipo combustible: G-98 NO

QUATTRO

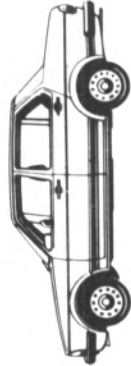

GOLF GTI C GL Turbo
Cilindrada c.c.: 1.781 1.588 1.588
Potencia CV/DIN: 112 70 70
Velocidad máxima: 183 143 155
Tipo combustible: G-98 NO Gas-oil

GOLF

JETTA
Cilindrada c.c.: 1.588
Potencia CV/DIN: 54
Velocidad máxima: 141
Tipo combustible: Gas-oil

JETTA

SCIROCCO
Cilindrada c.c.: 1.588
Potencia CV/DIN: 85
Velocidad máxima: 174
Tipo combustible: G-96 NO

SCIROCCO

PASSAT CL GL Variant Turbo
Cilindrada c.c.: 1.588 1.921 1.588
Potencia CV/DIN: 85 115 70
Velocidad máxima: 170 188 152
Tipo combustible: G-96 NO G-98 NO Gas-oil

PASSAT

SANTANA GX LX Turbo GX
Cilindrada c.c.: 1.921 1.588 1.588
Potencia CV/DIN: 115 54 70
Velocidad máxima: 184 140 152
Tipo combustible: G-98 NO Gas-oil

SANTANA

Urbanisme: sempre els mateixos conflictes

Redacció.- Per mor que l'assumpte urbanístic és polèmic i conflictiu i darrerament l'actuació de la comissió d'urbanisme ha estat motiu de fortes censure per part de l'oposició, ens hem posat en contacte amb el Sr. Tomàs Garcias, portaveu i cap de llista del PSOE a les passades eleccions, perquè ens doni la seva opinió referent a l'estat de coses en aquesta matèria i quina és la postura del seu partit.

**DE CADA ANY HI HA
MES EXPEDIENTS.**

-Quins són els motius que han fet que repetides vegades el vostre partit hagi hagut de denunciar el llastimós funcionament de la Comissió d'Urbanisme?

-Si ens fixam en el nombre d'expedients que tenim per qüestions urbanístiques veurem que de cada dia augmenten (l'any 1981, 19; el 82, 31; el 83, més de 160; i enguany fins el mes d'agost ja n'hi ha 155 i a final d'any arribarem a més de 200, amb la particularitat que un 90 o 95 o/o no són legalitzables, quasi tot casetes de foravila, a més, en una situació totalment injusta ja que el senyor que fa una obra il·legalment (per no demanar permís) però legalitzable, se li posa una multa del 200 o/o i el que comet la infracció il·legalitzable no paga res.

**ES PODRAN TOMAR
LES CASETES.**

-Quines mesures creix que es poden prendre per posar ordre?

-No ho sé, però pens que per aconseguir que no se'n facin més, serà necessa-

ri prendre fortes mesures en contra dels infractors. La llei permet a l'Ajuntament posar fortes multes que es poden repetir cada dos mesos i que si no es paguen o tomen la casa, la seva propietat podrà ser embargada.

També crec que serà necessari tomar els casos més significatius perquè serveixin d'exemple, i a totes les infraccions que vinguin darrere una vegada expirat el termini legal si no les ha tommades l'amo, tomar-les l'Ajuntament.

-Quina és la postura dels serveis tècnics de l'Ajuntament?

-Es bona i eficient. Encara que el ple es va donar la culpa als administratius i als tècnics que els expedients no estassin llests, jo puc assegurar que això no és veritat, i que abans d'anar al Ple, me'ls vaig mirar tots un per un i havien estat notificades a l'infractor donant-li dos mesos de temps. El que succeix és que des d'aquest moment que és quan el polític ha d'executar, no s'ha fet res.

ES FARA UNA COMISSIO.

-I al darrer ple, a quin

acord arribàreu per arreglar tot això?

-Quedarem, gràcies al suport d'UM que es faria una comissió en la qual tres partits, AP, UM i PSOE, duran una presidència col·legiada de la Comissió d'Urbanisme de la qual el batle és el president nat. El que passa ara és que el secretari ho va malentendre ja que diu que el que es va fer va ser una Comissió per tal d'estudiar els expedients, i això no és així. De Comissió, ja n'havíem fet una i no havia anat bé, perquè després d'haver-los estudiat i d'haver arribat a unes conclusions no s'havia fet res més.

-Davant això, i en cas que no progressi, la seva postura, quines mesures

pensau prendre?

-Jo crec que tot això al pròxim Ple s'aclarirà i que els d'UM es ratificaran en la seva postura per arreglar l'assumpte urbanístic.

-I si no fos així?

-Ja he comunicat al secretari, perquè ho comunicui al batle, que a nosaltres l'únic camí que ens queda és agafar fotocòpia de tots els expedients, portar-los al Consell (Comissió Provincial d'Urbanisme) i denunciar el batle per incompliment de la llei i així ho farem si tornen aquest acord enrera, a pesar que ens sap molt de greu enfrontar-nos al batle i, al cap i a la fi, el batle, personalment, no n'és el culpable, però com a batle sí i és l'únic camí per seguir.

EBRO

MF

**TALLER MECÀNIC
ANTONIO ROSSELLO**

Navarra, 4 - 6 - Tel. 660928 - LLUCMAJOR

**SERVEI DE "PARCHES"
I NEUMATICS**

G.A.T. 1114

Viajes

spanielA

Avda. B. Riutort, 55 - Local 4 (Balneario 1)
Tels. 26 81 00 - 26 86 62 - Tx. 69713 VSPA-E
PLAYA DE PALMA (Mallorca)

VOLS ESPECIALS (OW)a:

Madrid.....	4.500 ptes.
Màlaga.....	6.450 ptes.
Granada.....	7.450 ptes.
Sevilla.....	7.935 (Pex)
Jerez de la Frontera.....	7.635 (Pex)
Valencia.....	3.575 (Pex)
Bilbau.....	6.250 ptes.
Oviedo.....	6.750 ptes.
Barcelona.....	2.975 ptes.
Santiago.....	6.750 ptes.
Alacant.....	3.000 ptes.
Tenerife.....	15.250 ptes.

VOLS ESPECIALS (RT) a:

Londres.....	des de 20.000 ptes.
París.....	des de 29.950 ptes.
Roma.....	des de 38.850 ptes.
Lisboa.....	des de 33.700 ptes.
Milan.....	des de 36.300 ptes.
Frankfurt.....	des de 43.400 ptes.
Munich.....	des de 46.200 ptes.
Hamburg.....	des de 54.000 ptes.
Amsterdam.....	des de 32.050 ptes.
Brusel.les.....	des de 28.000 ptes.
Copenhagen.....	des de 43.200 ptes.
Zurich.....	des de 35.050 ptes.

VOLS ESPECIALS (RT) a:

Miami.....	des de 94.850 ptes.
New York.....	des de 43.950 ptes.
Rio de Janeiro.....	129.150 ptes.
Bons Aires.....	145.650 ptes.
Santo Domingo.....	97.050 ptes.

S'INFORMI!!

ENS CRIDI ALS TFONS 26 81 00 - 26 86 62

ENTREGUES A DOMICILI

*PASSATGES MARITIMS
TRANSMEDITERRANIA

*PASSATGES REGULARS IBERIA, AVIACO,
AIR FRANCE, LUFTHANSA, SWISSAIR, KLM.

*EXCURSIONS PROGRAMADES AMB ELS
PRINCIPALS TOUR OPERADORS NACIONALS

*EXCURSIONS TURISME 3a. EDAT

*EXCURSIONS AVIO- AUTOCAR i AVIO-TREN
CREUERS

DIRECTOR: MIQUEL COLL GARCIAS

Les peladores d'ametles fabricades per llucmajorers

Abans, a Llucmajor, i a lo millor encara ara, es giraven molts d'hectòlitres d'ametles, que eren de producció totalment artesanal.

L'ambient que es respirava a la vila era d'innovació i prosperitat, havia arribat l'arada amb rodes, segadores... la indústria es mecanitzava. Sense cap dubte Llucmajor travessava el seu millor moment de la història. Vos parlem de cap allà la dècada dels anys 20 i dels 30.

La producció de l'ametla necessita mecanitzar-se. Encara de més antic, hem tengut notícies d'una peladora d'ametles, de construcció talment artesanal, feta pel fuster "Carrasquet", el qual va fer una peladora de fusta, amb un cilindre interior que rodava dins un altre amb claus ficats; aquests claus fregaven damunt les ametles i els llevava o no la clovella. Un sistema semblant a les màquines de capolar figues.

Només en feia per a ell i no va donar bon profit, però demostra la preocupació per fer més senzilla i ràpida la feina del camp.

Ja amb un poc més d'iniciativa, va sortir una petita peladora a Manacor, de poc rendiment. Per pelar es feia passar el fruit per damunt quatre cilindres llargs que voltaven, anomenats corrons i unes paletes que pitjaven les ametles que passaven dalt els corrons.

Hem sentit dir que aquesta peladora estava més pensada per a les avellanes que per a les ametles i havien de ser ametles molt uniformes de grossària així que moltes eren trencades i altres passaven de llis.

El poc rendiment d'aquesta màquina no va ser un instrument que solucionés el problema de pelar una gran quantitat d'ametles: es necessitava més perfeccionament.

Fou a Llucmajor on es crearen dos nou mètodes de peladora que convertiren les peladores d'ametles en un

artilugi pràctic i assequible per al pagès. Aquestes dues màquines foren creades per dos coneguts ferrers de la vila, Mestre Jaume Salvà (a) Casetes i Mestre Antoni Puigserver (a) Es Ferrer.

EL MODEL CONIC-ESPIRAL.

Mestre Antoni (1.900 -) cap a l'any 1922 va començar les proves d'una nova màquina. Observant el sistema que usaven les màquines manacorines per pelar les ametles: la força de les paletes sobre els corrons, sorgí la idea d'aplicar les paletes a una peça cònica, on hi havia claus de ferrar dibuixant una espiral. Però no va anar bé, els claus no agafaven l'ametla i ni davallava.

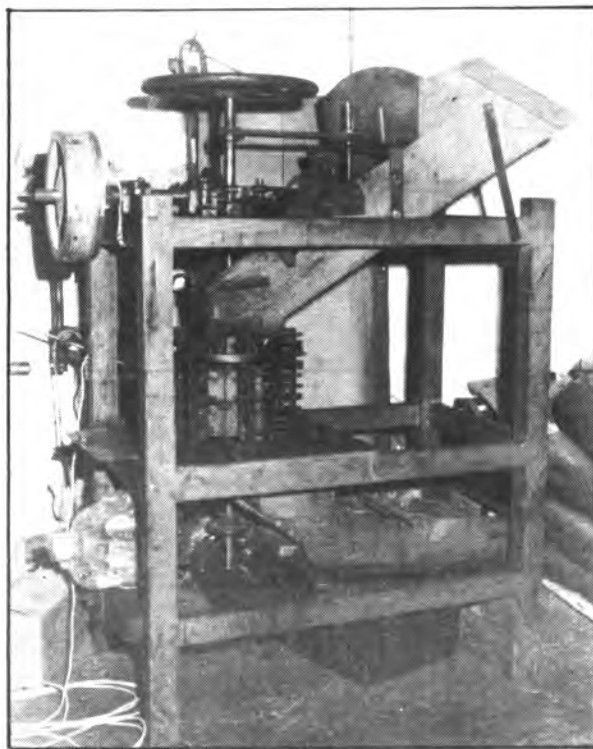
Barata els claus de ferrar per un filferro gruixat, fent la mateixa espiral. Les ametles varen davallar, ja pelades, per la força de les paletes i les voltes del cònic. Quan cauen del cònic van a parar damunt els corrons que triaven el fruit de la clovella. La novetat en el cònic-espiral, que és allà on es pela, els corrons han perdut la funció de pelar i ara només trien les ametles de les clovelles.

L'invent estava acabat; era devers l'any 1925.

Es feren tres models, un petit que pelava 4 hectòlitres per hora, damunt el qual es feren les proves, després una mitjançera de 8 Hl. per hora i una de grossa a 10 Hl. per hora.

El model petit va ser de poca acceptació: se'n feren pocs exemplars tenia 6 bastiments (tires de tres paletes que pressionaven damunt el cònic-espiral) i 6 corrons.

Un altre, el mitjançer, que tenia 8 bastiments i altres tants corrons, la força que movia aquesta màquina podia ser manual, amb una maneta, però, era molt feixuc i molta era la gent que va optar per posar-hi un vògit, el mateix sistema que

un molí de sang. Més envant es posaren motors de benzina que duia Antoni Llompart (a) Es Matalasser, i després el motor d'electricitat.

El model més gros té 16 bastiments i 16 corrons, al qual no es va intentar posar maneta. De tot d'una s'hi posa el vògit que movia tot l'engranatge: l'arbre, que feia voltar el cònic, els corrons, que triaven i dos tomba-ametles, un a la boca del cònic i l'altre al mig de la tramutja.

La màquina no va tenir problemes d'acceptació, tot d'una es va fer un aparell prou conegut dins la mariona llucmajorera. Sabem que la primera màquina grossa va ser la de Son Cortera.

Mestre Antoni ens contava com ocasionalment va anar a la Fira de Campos, on li exposaren la màquina al corral de ca les monges, pelant ametles tot el matí, aquell matí va vendre un parell de màquines; així s'escampa l'invent per tota la comarca i, més tard per tota Mallorca, gràcies al fet que tenia representació del model cònic-espiral a tres

cases de Ciutat.

Per treure més profit a l'invent, a una màquina grossa, li va posar rodes, i amb dos homes anaven pels carrers a pelar ametles a les cases. Arribà també la peladora a la Península, a Alacant, mitjançant un soldat d'albatera que feia el servei a Mallorca.

Mestre Antoni, amb aquest soldat, va anar a Alacant per posar la màquina en funcionament. Col·locaren la màquina damunt una era i primer ningú no s'atrevia a dur-hi un sac d'ametles perquè no havien vist res mai com això, només badaven uns ulls com a plats i no se'n fiaven.

Però una vegada feta la prova tothom es va convèncer del bon funcionament i l'endemà tota l'era estava enrevoltada de carros carregats d'ametles per pelar.

A partir d'aquell dia aquell soldat es va convertir en representant, a Alacant, de la peladora.

(Continuarà)

Maties Mut i Puigserver
Miquel Mut i Fullana.

ALMACENES

FEMENIAS S.A.

MATERIALES DE CONSTRUCCION

DISPOSAM D'UNA AMPLA GAMMA
DE PAVIMENTS I REVESTIMENTS
PER A DECORACIO

SERVEI A DOMICILI

OFICINES I MAGATZEM A:

S'ARENAL

C/. Historiador Diego Zaforteza, 3

Tel. 26 37 72 - 26 00 87

MAGATZEMS A:

LLUCMAJOR

Ronda Migjorn s/n.

Tel. 66 07 01

PALMA

C/. Aragó, 139

Tel. 27 23 56 - 27 23 64

Camins per a una joventut

La joventut d'avui, es troba en un moment determinat de la seva vida, amb una bifurcació del seu transcórrer per aquest món carregat de problemes, del seu difícil caminar.

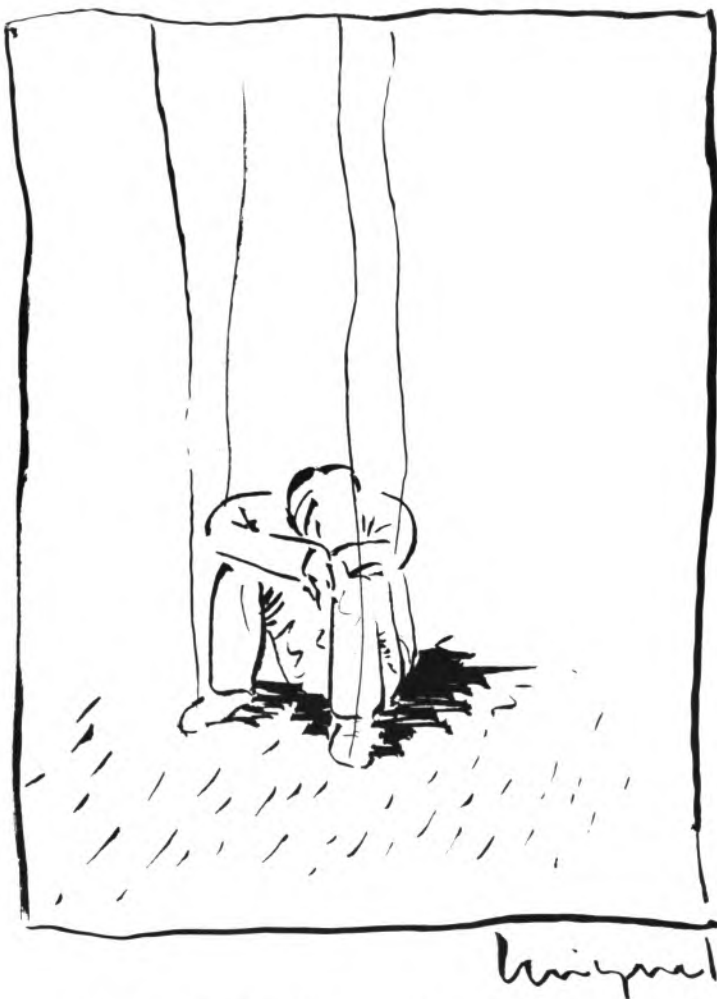
Un camí, és aquell que prenen els qui la societat ha anomenat els perduts, que comprèn els qui es refugien en la droga, el sexe, etc...tots ells, petits camins de la gran ruta anomenada evasió o el que també es pot dir, corrupció.

L'altre camí és un camí llarg, penós, difícil, carregat d'obstacles que el fan poc agradable als ulls d'aqueixa joventut que acaba de néixer.

Quin és el camí que s'ha de prendre?

-Cada jove hauria d'esser responsable, triar el camí que la seva consciència li fa prendre, però el problema de la joventut d'avui en dia és, que la societat, més concretament, uns elements que tan sols volen guanyar uns diners, facilita a aqueixa joventut, que es troba indefensa i poc madura, uns productes i unes sortides que no són més que camins sense sortida, és a dir, uns camins que tornen a la seva sortida o partida, uns camins falsos.

Amb l'aparició d'aquests senyors que són simplement rates, el món que envolta la joventut es converteix en una gran claveguera, un femer.

I aquell jove que se troba davant uns problemes, té bo de fer entrar per uns camins obscurs (per molt il·luminats que es presentin), bruts, droga, alcohol, i que si aquest jove fos dominador de dita corrupció, el problema no seria tan greu. Però un jove, no s'ha pogut crear una personalitat

abans de trobar els problemes, i el camí de les rates esborra els problemes, per unes hores, per uns dies, i a la fi, què tenim? Tenim un camí rodó, un camí que torna als seus començaments, un camí que no ha servit més que per a crear una falsa personalitat, que també s'esborra i

ens queda un fill de les rates, que no té força per a superar uns problemes, a vegades, fins i tot quotidians.

I caldria que la joventut, en la seva educació, rebés uns mitjans per resoldre els problemes, o al menys afrontar-los, però això és per ventura una utopia.

El que creim que s'hauria de fer, és al començament d'una educació, no de ninesa, sinó a la trobada dels problemes de la joventut, donar força a la joventut, perquè segueixi el camí llarg, qui sap si infinit, però bell, hermós, perquè s'ha de tenir la seguretat que el que es fa és bo i dóna satisfacció.

Això sí, creim, nosaltres, que seguint el camí llarg, però recte, hom té la possibilitat de fer-se una personalitat, de realitzar-se.

I aquí queda això, dos camins per a una joventut: un que és llarg i recte; un altre que és curt i torna als seus començaments. I si això es i vol considerar com un crit cap a una zona on no se senti, que s'ho consideri, però nosaltres ens veiem amb la necessitat de fer-ho, d'advertir d'aqueixa manipulació a una joventut tan sols informada del que convé, i si aconseguim que un sol jove agafi el camí d'enfrontar els problemes i crear-se una personalitat, ens donarem per satisfets.

Sally

Copima

Quima

AVICOLA MALLORQUINA, S. A.

**OUS FRESCS, DIRECTAMENT DEL PRODUCTOR
AL CONSUMIDOR**

GRANGES: Son Pieres - Camí de Ca s'Hereu Tel. 66 07 23 - LLUCMAJOR

RENAULT

NUEVO RENAULT 11 DIESEL

MAS GAS... QUE OIL.

RENAULT 11 GTD JUEGA DURO

Renault presenta el Renault 11 GTD: Más gas que oil por sus prestaciones y consumo. Y más que un gas-oil por duración y ligereza.

Con el Renault 11 GTD, la tecnología Renault ha conseguido el diesel de nuestro tiempo: motor 1.600. 55 CV DIN. Velocidad máxima 148 Km/h. Consumo por 100 Km. a 90 Km/h. 4,4 l. (Norma Europea A-70). Coeficiente aerodinámico (CX): 0,35. 5 velocidades adelante. Asientos delanteros regulables. Limpia luneta trasero. . . Si lo suyo es el diesel, pero con punta, el Renault 11 Diesel es el coche que usted quiere

Bartolomé Jaume Nadal

Hispanidad, 17-19 Teléfono 66 01 40 LLUCMAJOR
Exposició a S'ARENAL: C/ Sant Cristòfol, 5 - Tel. 26 00 01

Cartes dels lectors

SEÑALIZACIONES CONFUSAS

Sr. Director:

Quiero con la presente referirme a algunos aspectos de nuestra Ciudad, que creo mejorables con sólo un poco de interés y atención por parte de quien corresponda de nuestro Ayuntamiento.

Mala señalización del CAMINO DE CALA PI

Correcto el nombre, pero los que desconocen nuestro término, toman este camino para ir a la CALA, o sea a la PLAYA, incluso lo hacen algunos autocares y claro, al final quedan despistados del camino a seguir y molestos de lo que les ocurre.

SOLUCION: Letrero que diga: CAMINO DE CALA PI —PLAYA NO—

Camino de CAS BUSO

En el mismo letrero se indica también S'ESTANYOL DE MITJORN, lo cual creo que es incorrecto, pues este letrero es de la época anterior al asfaltado del verdadero camino que lleva al S'Estanyol, por tanto sugiero cambiarlo por este otro:

CAMINOS DE CAS BUSO Y S'AGUILA Y PLAYA DE CALA PI

Y además colocarlo a cada lado del camino, pues saliendo de la población no existe y a mi entender también debe estar.

BASUKAS: En cuanto a este tema, es frecuente ver cada semana como se depositan bolsas y paquetes de basura en la confluencia de los caminos vecinales con la Ronda Migjorn, probablemente la de los palmesanos que tienen casitas en el campo, empezando ello en Viernes y terminando en Domingo, incluso hay que las dejan enfrente de solares no habitados de la misma Ronda, lo cual lleva como resultado ver las basuras desparramadas por gatos y perros, siendo el espectáculo muy desagradable y más tratándose de una calle muy transitada por multitud de vehículos.

SOLUCION: Propongo situar un contenedor en cada camino vecinal, encima mismo de la acera para que depositen en él las bolsas, si luego no se hace así, ya será falta de civismo de los ciudadanos, pero el Ayuntamiento habrá cumplido con su parte.

Otro día seguiremos con otros temas.

Muchas gracias por su atención.

Juan Gelabert Romaguera

SOM LA RADIO QUE MES S'ESCOLTA

Una ràdio en la qual tu tens veu. I vot. Que informa i entretén. Aquesta és la ràdio que feim a RADIO POPULAR. Una Ràdio amb els micròfons oberts per tu les 24 hores del dia. Una ràdio amb més de 700 professionals fent programes per a tu. Programes realment populars. Programes per escoltar i parlar. RADIO POPULAR.

O.M. 1.224 KHz
F.M. 97.5 MHz.

RADIO POPULAR

LA RADIO ENCESA

Motor Balear, S. A.

C/. Aragón, 11 - Telfs. 46 36 00 - 04 - 08 - Palma de Mallorca

A LA FIRA DE LLUCMAJOR ES PRESENTARA EL NOU FORD FESTA 84

**COL.LABORADOR
OFICIAL DE
MOTOR BALEAR, S.A.**

Rafel Tous Juan
C/. Pescadors, 2
Tel. 66 03 03
LLUCMAJOR

L'Educació en l'esplai

El món actual ha sofert uns canvis profunds, resultat d'una nova manera d'entendre la vida.

L'home ad'avui és conduït i empès per fets i situacions. Sovint només valora el que es pot palpar, medir, aprofitar... La Naturalesa, la Bellesa, l'Amor, els Valors Culturals, no són fiables ni vàlids, no es tenen en compte.

Mostra d'aquests canvis de valors són la violència, la mentida, la marginació, l'atur etc.

Dins aquesta realitat i com una possible resposta neix L'ESPLAI, l'àmbit del temps lliure, en el qual es pretèn que l'home no sia viscut sinó que visqui. I perquè el clima ho permet, l'home es pot trobar ell mateix, pot trobar els altres i pot, per tant, tenir un diàleg amb Déu.

L'ESPLAI o el temps lliure es pot entendre de tres maneres diferents:

a.-L'ESPLAI com a temps lliure:

L'ESPLAI com a temps lliure és un dret de l'home que figura a la Declaració Universal dels Drets Humans.

L'article 24 de la Declaració Universal dels Drets de l'home diu: "Tota persona té dret al descans i a l'oci, especialment a una raonable limitació del treball i a unes vacances pagades".

Na Rosa Ma. Dumenjó diu: Els temps lliure, que es pot anomenar el "tercer espai de temps", ja que al seu davant hi ha el temps de la família i el del treball o educació, seria aquell espai de temps no condicionat per l'organització d'un procés productiu determinat, per l'obligació de rebre una instrucció-educació marcada per una ideologia dominant, o per la convivència obligada entorn de la família".

Però, ¿Quina importància té el temps lliure?

La importància és que ha de ser un temps alliberador, perquè "no és el

temps el que ha de ser lliure sinó l'home".

b.-L'ESPLAI com a activitat:

El "hobby" d'un jove, l'afició d'un adult, l'esport d'un infant s'identifiquen molt amb l'esplai.

L'esplai seria aquella activitat o el conjunt d'activitats que l'home realitza preferentment en el seu temps lliure.

L'esplai ha de proporcionar a l'infant els elements que li faran descobrir el seu esplai, el seu "hobby".

No cal confondre l'activitat dins l'esplai amb l'activisme, ja que aquest darrer sols es preocupa de les activitats sense tenir en compte els objectius que es poden perseguir.

Les activitats estan en funció d'uns objectius prèviament determinats.

Altres tant a favor de l'esplai com a activitat és que **el que realment educa la persona és l'obra, és la creació.**

c.-L'ESPLAI com a actitud:

L'ESPLAI és una actitud de vida, que es manifesta preferentment en les estones lliures, en el "tercer espai de temps".

La seva manifestació es

fa per mitjà d'unes determinades obres, és a dir, per la creativitat.

La seva finalitat radica en la mateixa persona, en l'alliberament d'un mateix i dels altres.

La seva repercussió transcendeix les estones lliures i arriba a tots els racons de la persona.

EL CLUB D'ESPLAI en tot el que fins ara s'ha esmentat pretén dur endavant la tasca de l'educació del temps lliure dels nins, entenent per educació tot el que sigui **potenciar la totalitat de la personalitat del nin** tant en l'aspecte social (família, escola, amics, poble), com en l'aspecte religiós (el model d'home a seguir el trobam en Jesús de Nazaret), i això des d'una educació alliberadora, integral i activa. Aconseguir que els nins entrin en contacte amb les coses i les persones, perquè així les puguin conèixer i estimar més.

Fins ara i gràcies a les activitats que hem oferit a tots els nins de Llucmajor, l'esplai ha anat evolucionant i creant-se un estil propi dins el poble. Tant els nins com els pares ja coneixen la manera de fer del CLUB D'ESPLAI, so-

bretot gràcies als campsaments ja que és l'activitat on més s'ha vist la participació i l'interès dels pares i la vivència intensa d'uns dies continuats dels nins.

Creim que després d'aquests anys "d'ANAR FENT" ara ha arribat el moment d'unir esforços i entre tots, pares i monitors, oferir als nostres infants:

-Un temps lliure més humà, més agradable i enriquidor.

-La possibilitat de passar-ho bé gràcies a diverses tècniques i tallers.

-Conèixer gent nova
-Fer amics
-Arribar a ésser més persones

-Un temps per conèixer i estimar la Naturalesa i l'entorn

Sols així els nostres al.lots es coneixeran i es trobaran a ells mateixos, i fins i tot podran arribar a punt on:

VIURE SERA TENIR FE,
IL·LUSIO, CREATIVITAT,
SIMPATIA, GENEROSITAT,
FANTASIA, FESTA,
ESPERANÇ A I AMOR.

L'ESPLAI A LLUCMAJOR

EL CLUB D'ESPLAI a Lluçmajor no va néixer com un bolet, ni tampoc funciona per si sol, sinó que es membre del G.E.D.M (Federació de grups d'esplai cristians de Mallorca).

Podem dir que l'esplai a Lluçmajor va començar amb la missió infantil de l'any 77, que tots coneixem o al manco recordam amb el nom d'AMISTAT 77.

Fins fa poc temps l'esplai s'ha identificat amb un grup de nins i nines en edat escolar, que participen d'unes activitats més o manco formals i continuades de les quals un grup de joves des de la Parròquia es fa responsable i animador.

Els al.lots que han passat pel CLUB D'ESPLAI, han pogut, entre altres coses:

- Aprendre a tocar guitarra i flauta;
- Fer petits sainets
- Participar en festivals organitzats per ells mateixos.
- Anar d'excursió
- Fer campaments dins i fora de Mallorca: Menorca, Pirineus, Lluc, La Victòria, S'Estanyol, Eivissa.
- Participar de les Colònies d'estiu a Ca'n Tàpara

També han estat protagonistes de la Mostra de la Cançó Infantil al Teatre Principal de la Palma i de la Dia-da d'Esplai que cada any el GEDM ha organitzat per a tots els nins.

Els darrers anys, també els al.lots de Lluçmajor han trobat el seu lloc dins les activitats del poble, tals com:

- La festa de la Rua
- La preparació i participació en la festa dels Reis
- Un programa per a ells durant les fires...

Per acabar, només ens resta dir les darreres dues coses:

-Les activitats extraordinàries que el CLUB organitzarà durant el següent curs són, pel darrer trimestre de l'any:

-SETEMBRE

Dia 29: ginkama

-OCTUBRE

-Dia 6: Taller

-Dia 13: Pel·lícula

-Dies 14 i 15: Exposició del CLUB D'ESPLAI A La mostra de les Fires 84

-Dia 15: Entrega de premis (de les activitats del CLUB a les Fires).

-NOVEMBRE

Dia 17: Excursió

-DESEMBRE:

Dia 7: Montatge de filmenes

i els dies 21, 22, 24, 25 d'aquest més també farem la Festa de NADAL

A part de totes aqueixes activitats que el CLUB oferirà als al.lots, enguany, el CLUB emprèn una nova tasca i mitjançant uns fulls d'inscripció que es donaran per les Fires, els al.lots tendran l'oportunitat d'apuntar-se al CLUB, amb un carnet i una fitxa per als monitors perquè tots estiguem més units i ens coneguem els uns amb els altres, i amb el dret d'els al.lots per venir, durant tot els curs, una hora a la setmana, amb tres opcions.

-Divendres horabaixa

-Dissabte dematí

-Dissabte horabaixa

ANIM, AL.LOTS, ¡APUNTAU-VOS—HI! VOS ESPERAM!

-Convidam tots els pares d'aquells al.lots que ja estaran apuntats, o bé que desitgin apuntar-los al club, a una reunió que tindrà lloc dia 9 de novembre a les 9,30 del vespre a la Rectoria.

EL CLUB D'ESPLAI

Antoni Galmés i Riera, pregoner de 1983

«El futur té més del cinquanta per cent del passat»

El pregó de l'any passat va tractar el tema dels "amos i madones d'antany". Per tal de conèixer un poc més el seu autor hem anat a parlar amb ell.

Antoni Galmés i Riera va néixer a Manacor però viu a Son Verí des de fa més de vint anys, com ell mateix diu en el pregó ja se sent llucmajorer.

-Com va sortir el seu interès per la cultura popular?

-L'afició que tenc per la cultura popular va sortir de l'estimació profunda que sent per Mallorca. El primer caire que vaig tractar varen esser els balls i cançons, quan a partir de l'any 37 a Selva vaig quedar impresionat per un grup de ball i cant. A més de treballar amb aquest grup vaig recórrer molts de pobles de Mallorca a fi de conèixer els balls i cants que es fan i la seva varietat.

-Quan va fer la seva primera publicació?

-El primer llibre que vaig escriure és de l'any cinquanta, es titula Mallorca, Menorca, Ibiza. A l'hora de començar a escriure vaig trobar moltes de dificultats, sobretot la manca de bibliografia, ja que llevat de les obres de Joan Amades i Aureli Capmany no hi havia practicaent res sobre Etnologia i Folklore.

-A més dels cants i danses, per quins temes s'ha interessat?

-He recollit bastanta informació sobre jocs de matances i també moltes receptes de medicina popular, a la vegada qualsevol cosa que m'ha semblat interessant, L'he recollida i arxivada; tenc molta documentació. Tot això ha sortit a llum a través d'articles com un de medicina popular a la revista "Mayurqa", llibres com Costums populars, conferències i fins i tot converses radiofòniques.

-Amb tants d'anys d'in-

vestigació deu tenir moltes anècdotes curioses, en recorda qualcuna?

-Sí. A una conferència que vaig donar l'any cinquanta-quatre en el "Círculo Mallorquín" respecte als cants populars de Mallorca, vaig dir una cosa que vaig deixar tothom esglaiat, era que els nostres cants populars no tenien res de moro com sempre s'havia dit. Si bé els moros tenen cants pareguts als nostres no hi ha una relació. Per demostrar-ho vaig aprofitar les teories de dos musicòlegs que expliquen que les cançons de camp provenen d'Àsia Occidental, fins i tot qualcuna de la Índia. Els cants moros tenen la mateixa procedència, però han arribat per camins distints, les nostres cap a Grècia, Itàlia, Sicília, Illes Balears i Espanya, les mores a través del Nord d'Àfrica.

L'any 72, devuit anys després, vaig poder comprovar per causalitat que això era cert. A una platja de Grècia vaig sentir cantar una dona i em va parèixer que sentia la tonada d'espolsar ametles de Mallorca i que no em trobava massa lluny de ca-

nostra.

-Qui li va encarregar el pregó i com va elegir el tema?

-Un mes i mig, més o manco, abans de Sant Miquel, el batle em va demanar si volia esser el pregoner. Vaig dir que sí i vaig preparar un tema que jo coneixia bastant perquè som un home de la pagesia i entenc aquesta mentalitat pagesa.

He rebut crítiques per haver parlat, en el pregó, de Na Maria Antònia Salvà però n'estic ben content, d'haver-ho fet perquè sempre l'he admirada molt, sobretot perquè de no res sabia fer una poesia i això és molt difícil. Es ben just que en el 25 aniversari de la seva mort hi hagi un record per a ella.

-Quina visió té de la cultura popular?

-Com ja vaig citar en el pregó, el filòsof Ernest Casirer diu: "Una comprensió del passat ens proporciona al mateix temps una nova prospecció de l'avenir i es converteix en un impuls de la vida intel·lectual i social". Aquesta ha estat sempre la meua concepció que ajuda a comprendre el valor que dona a la cultura popular. La història passada, aquesta història de les coses petites i no de batalles i reis, forma part encara del present, i el futur té sempre més d'un cinquanta per cent del passat. Aquesta vida que duim cada dia és la verdadera història del poble.

F. Capellà
M. Palou

Materiales Construcción

Amengual

glassi
dur

FABRICADO POR FORMICA ESPAÑOLA, S.A.

ALMACEN:

Ronda Migjorn, 154

Teléfono 66 09 59

LLUCHMAYOR (Mallorca)

Jaume Clar, president de l'Associació d'Empresaris

Pel mes de novembre farà un any que un grup d'empresaris llucmajorers animats per J. Salleras i per J. Clar, es reuniren per tal de formar un cos comú que invertís els doblers a la nostra ciutat.

Aquesta idea ha començat a donar els seus fruits i avui A.C.E. LL (Associació Comarcal d'Empresaris de Lluçmajor) compta amb gairebé tots els empresaris de Lluçmajor com a associats.

Jaume Clar Socias, impulsor i actual president, ens en parla.

-Com va sorgir A.C.E. LL?

-ACELL, abreviatura d'Associació Comarcal d'Empresaris de Lluçmajor, va sorgir de la iniciativa de 22 empresaris que, quan vérem que la nostra ciutat es degradava i moria lentament, sense que ningú no fes res per impedir-ho, decidírem formar aquesta associació, amb dues màximes principals: defensa de les empreses i reactivació de la nostra economia ciutadana.

Coneixedors que les empreses són l'aparell locomotor d'una ciutat com la nostra, els empresaris necessitaven una força per poder arribar a l'Ajuntament, recordant-li que prenguin sempre mesures encaminades cap a aquesta reactivació econòmica, defensant les empreses que són les creadores de treball i poder evitar així una progressiva degradació, que portaria la nostra vila a una mort segura.

-Quina acollida ha tengut entre els empresaris de Lluçmajor? Hi ha molts d'associats?

-Jo faria dos grans grups, que ni un ni l'altre tenen perquè ser dolents, sinó que se tracta només de qüestió d'idees: un dels grups seria el des empresaris, diguem-ne joves (fins als 40 anys) que s'han afiliat quasi en la seva totalitat, i l'altre, el de més edat, sembla que són més individualistes i per ventura no creuen en associacions empresarials. De totes maneres la xifra de 123 associats crec que parla per si sola, tenint en compte que a S'Arenal, pràcticament la nostra associació és desconeguda.

ELS EMPRESARIS D'ACELL TENEN TOTS ELS AVANTATGES

-Quins avantatges principals tenen els empresaris d'ACELL?

-Tots, amb una quota mínima, tenim a disposició nostra assessoria fiscal, jurídica, comptable, i laboral, a més de confeccionar-mos les declaracions de renda, beneficis, tràfic..., disposam d'un ordenador per a les empreses que desitgin dur la comptabilitat mitjançant aquest sistema, amb personal tècnic per al seu maneig.

Ara gestionam un servei mèdic a un preu reduït perquè els empresaris no hagin de perdre temps esperant a les consultes. En una paraula, qualsevol gestió que necessita realitzar una empresa, i tot això dirigit per personal del nostre poble.

-Quina és la finalitat de l'associació?

-La primordial, és defensar els empresaris, siguin grans o petits, quan parl d'empresaris me refereixo a tots els que estan en possessió d'una llicència fiscal, incloent agricultors i altres professions autònomes. Defensar, orientar, fer-nos escoltar, i exigir als nostres governants, tot el que considerin bo per a les nostres empreses. Fomentar i ajudar a la creació d'empreses noves, especialment de les del sector primari o sigui, de les generadores de treball, defensar-nos dels impostos que consideram injusts, combatre la clandestinitat, donar col·loquis sobre diversos temes empresarials, orientar i formar els nous empresaris. En fi, protegir l'empresa.

-Creus personalment que els firers ambulants perjudiquen el comerç llucmajorer?

-Crec com a cosa certa, que els firers no beneficien en res els nostros comerços, sinó que més bé els perjudiquen, crec que seria necessari reestructurar les nostres Fires; una idea, no sé si realitzable, s'hauria d'estudiar, seria fer dos diumenges de fira, el primer dedicat als nostros comerços en exclusiva, exposant els nostros productes en un lloc determinat, creant una infraestructura, per atreure un nombre públic i oferint uns descomptes especials pels esmentats productes.

Allò que sí consider necessari és una reestructuració de les Fires si volem conservar-les en el lloc on es troben en aquest moment.

-Voldries afegir alguna altra cosa?

-Sí, per què no aprofitar aquesta oportunitat que me cedi?

La intenció de l'associació comarcal d'empresaris de Lluçmajor no és altra més que la de realçar el nom de Lluçmajor, creim que l'única manera de fer-ho és creant llocs de treball, retent la nostra joventut que és el futur. Per què després de dos mesos d'intensos treballs, mantenint entrevistes amb tots els partits polítics, i personalitats dels Govern Autònom, obtenint de tots la seva aprovació i ajuda?

¿Per què després de totes aquestes gestions quan acudim al nostre Ajuntament ens contesten, que per ventura l'any que ve, perquè hi ha coses més importants?

Un polígon industrial i de serveis donaria molts de llocs de treball que és el que necessitam.

Construint guarderies, residències i poliesportius, feim una ciutat més bella i més còmoda sense cap dubte, però qui usaria aquestes instal·lacions?

cada dia la nostra joventut se n'ha d'anar perquè no té feina a la vila?

PER QUE DEIXAM ESCAPAR TANTS DE SERVEIS...?

Tant si volem com si no, S'Arenal ha superat en molt la nostra ciutat, en el que al comerç es refereix; ¿Per què no hem de convertir el poble en una ciutat residencial creant un bon transport públic, perquè les famílies que viuen a S'Arenal (si és que a l'estiu se'n pot dir viure?) vinguin a residir a Lluçmajor?

Per què no podem pensar primer en aquestes coses?

Per què hem de deixar escapar un jutjat de primera instància?

Per què s'ha de deixar escapar un centre d'INSALUD?

Per què s'ha de deixar escapar la Guàrdia Civil en no fer-li un quarter?

Doblers que després, recobraríem.

¿Per què deixar que els autobusos de FEVE se'n duguin els nostros turistes quan el convenient seria posar-los traves perquè quedassin al nostre terme de S'Arenal, en benefici dels nostros serveis?

Per què hem deixat escapar tants i tants de serveis que feien de Lluçmajor una ciutat viva?

Estam hipotecant el futur del nostre estimat Lluçmajor, i ja comença a ser hora que ens n'adonem. Una ciutat sense treball, és una ciutat morta.

El meu major desig i el de l'associació a la qual m'honra presidir, seria veure un Lluçmajor viu i ple d'activitat. L'Associació Comarcal d'Empresaris de Lluçmajor ho intentam, AJUDAU-MOS!

VIAJES
CEVASA

VOS DESITJA BONES FIRES I VOS OFEREIX ELS SEUS SERVEIS

PROGRAMACIO ESPECIAL PER A LA TERCERA EDAT I
ACOMPANYANTS

OCTUBRE 84 - JUNY 85

*RUTA PIRENAICA DE LES 3 NACIONS	18.500 pts.
*ANDALUSIA OCCIDENTAL	24.700 pts.
*PIRINEU ARAGONES, LOURDES - ANDORRA	28.950 pts.
*CANTABRIA, PICOS D'EUROPA	22.250 pts.
*GALICIA	25.950 pts.

PROGRAMACIO PER A ESTUDIANTS CURS 84 - 85
DESCOMPTE ESPECIAL PER A GRUPS

INFORMACIO I RESERVES:

VIAJES
CEVASA

Carrer d'Es Born, 15
Tels. 66 13 54 - 66 03 54 - 22 12 65
LLUCMAJOR

Cristaleria Llucmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Teléf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

SERVEI D'AIGUA A DOMICILI
CISTERNES DE VARIES CAPACITATS
MOTOR ELEVADOR D'AIGUA
AIGUA PROPIA DE SON EIXIDA
CAMIONS GRUA

TRANSPORTS MANRESA

Carrr. Campos, s/n - TALLERS BERTON - Tel. 66 08 92
Particular: La Estrella, 13 - Telèfon 66 06 40
LLUCMAJOR

S'ARENAL C/. Platja Telèfon 26 65 95

PER UN BON LLACAT DE PORTES
I MOBLES DE CUINA,
RECORDAU:

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Gent de la vila

Mestre Macià Mas: tota una vida per sa música

Mestre Macià Mas (Ben-noc) és un home que s'emociona ferme quan sent sa Banda de música...i no és d'estranyar, perquè hi va tocar molts d'anys.

Quants d'anys teníeu quan vàreu començar a tocar a Sa Banda?

-En tenia quinze, i n'hi vaig tocar seixanta-dos.

Vaig començar, dia sis de Gener de mil nou-cents quinze, amb sa banda des mauristes.

-Què vos-ne recordau, de sa primera peça que tocàreu?

-Jo ho trob: es deia "Maura, sí" i la vàrem tocar en es Velòdrom es dia dels Reis.

-Quins instruments heu tocat?

-De tot d'una tocava es "requinto", però llavors vaig tocar es clarinet i sempre he tocat amb un clarinet manlleuat.

-I com així?

-Perquè era un instrument que mos proporcionava sa Banda, però quan va morir Mestre Damià Peixet vaig comprar es seu.

-Què encara el tocau qualque estona?

-Ara ja no, perquè el vaig regalar an es meu net. Maties, que si ell volia ben segur que arribaria ser bon músic perquè cosa ha heretat des padrí.

-Durant aquests 62 anys no vàreu deixar mai de tocar?

-Sí, vaig deixar es setze mesos que vaig esser per Marsella.

-I de què anavau per allà?

-A cercar ses sopes...que per aquí no n'hi havia; férem de sabaters, es meu germà i jo.

Ah! i també vaig deixar tres anys per poder estar més temps amb sa madona nostra.

-Tenc entès que en aquell temps hi havia molta afició per sa música...

-Mira si n'hi havia que l'any vint-i-tres a Lluçmajor existien quatre Bandes: socialistes, mauristes, liberals i conservadors. Ses tres darreres es varen unir i formaren un grup d'una seixantena de músics, que s'anomenà "Sa Banda de Lluçmajor".

-Qui la dirigia?

-Hi havia tres directors: En Miquel Tomàs (Calons), que abans dirigia els mauristes; En Damià Font (Peixet); dels liberals i N'Antoni Jordi (Cotó) dels conservadors.

Per tenir-los contents a tots duien sa batuta quatre mesos cada un i se provaven a veure qui ho feia millor. No es tractava d'una competència sinó que tot ho feien per donar goig an es públic.

Això va durar fins dia 14 d'abril de 1931. S'any que va entrar Sa República.

Per aquell temps erem una de ses Bandes més famoses de sa comarca.

Més endavant, de l'any 33 a l'any 36 se va formar una Banda Còmica, dirigida p'En Joan Xamena.

-Una Banda còmica? ...I què fèieu?

-Anàvem a fer "empastres", en férem un a Pollença i toreàrem una vaca. En Xamena s'hi va encolcar.

-I vos?

-Jo? No...Em vaig fer deu passes enfora i em pensava que es clarinet em serviria per "banderilles". Només li mirava ses banyes.

-No vàreu fer cap gall?

-Més de dos, però així i tot, mos ho passàvem molt bé mentre va durar, perquè llavor va entrar es Moviment i s'acabaren ses rialles.

-I durant es Moviment, hi va haver molt de "moviment" per sa Banda?

-Ja ho crec que n'hi va haver, i massa...Es capità Gomeriano només va

fer entrar i ja va dir a Mestre Peixet que li formàs una Banda de música i que concentràs tots es músics a sa portassa de Ca'n Moi a tal hora.

Quan vàrem esser allà mos digué: Demà vespre tots heu d'anar a tocar; però tothom tenia excuses.

En vista de s'èxit en Gomeriano va dir: "Bè, demà a les set, tots aquí, i em donau sa llista de tots es que hagin faltat"; i no en va faltar cap ni un.

-Tothom va deixar ses feines per un altre dia. I a partir d'aquí, cada dia a les set; "Tat-xin nanan", a tocar a sa Falange, això si no havien fet cap entrada perquè quan se feien, ja mos tens cap a Ciutat i venga "passos dobles" i renou per commemorar es fet.

-I què vos pagava res, en Gomeriano?

-Tres pessetes cada dia; en aquells temps es jornals eren baixos i això ja era qualque cosa; però mos n'enduiem cada retgiri que no eren pagades ses tres pessetes. Pensa

que quan varen entrar a Manacor reuniren altra vegada sa Banda i quan se despedien se'n dugueren es fill de Mestre Damià Peixet, i es capità mos entimà: "Hoy solamente me llevo el corneta".

Quan sentírem allò mos pensàrem que mos vendria a cercar a tots. Jo vaig dir: "s'escopeta serà sa trompeta".

Tanta sort que els mos tornaren i només va esser es "susto".

-I ara quin temps fa que no tocau?

-Fa set anys, quan vaig deixar de tocar ja hi havia es director que hi ha ara.

-Això sí, sa Banda ha anat augmentant i millorant, ja que s'hi ha juntat aquesta gent jove que està molt ben preparada.

-Teniu res que dir si ses al.lotes toquen?

-No, m'agrada. Veig que això ara s'usa i si els agrada sa música, perquè no han de tocar? si sa Banda no havia estat tan bé mai...

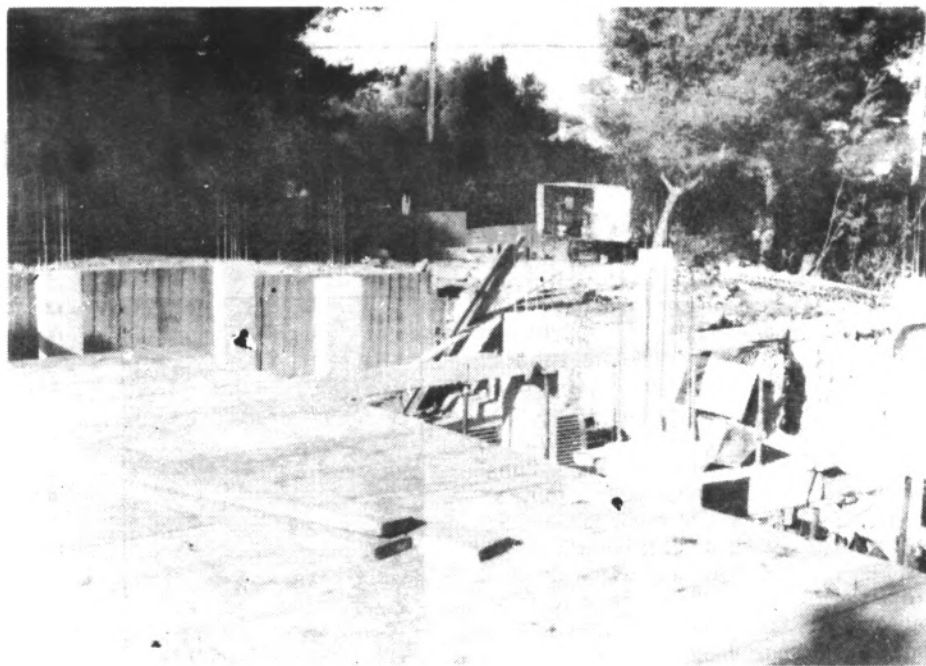
-Vos heu fet ric amb això de sa música?

-Mira si m'hi he fet que duia vint mil pessetes pagades i a s'hora de retirar-me no m'han servit per res, i això que sa meua il.lusió era poder cobrar sa jubilació de sa música. Però pots creure que tots es que van amb sa Banda ho fan més per gust que per dobers. Ses amistats que hi ha entre els músics ho compensen tot, i llavors...et dóna moltes satisfaccions.

-Què vos han fet cap homenatge per tots aquests anys que heu tocat?

-Sí, quan estava de batle Don Gabriel Ramón, me'n feren un. Va ser senzill però molt emotiu. Em donaren un diploma i és un bon record, però per jo sa Banda encara és una cosa viva i quan la veig passar em sent com si fos un d'ells i això és el millor homenatge.

J. Cabot

EMPRESES *Fullana*

**UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO**

*Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR*

GANIVETERIA

Ordinas

FABRICACIO PROPIA

FERRETERIA

*Carrer d'Es Vall, 128 - Tel. 66 05 80
LLUCMAJOR*

**PERRUQUERIA
FINA**

C/. D'es Vall, 49

**FOTO CLAR
Perfumeria**

**Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .**

**OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES. . .**

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

Xerrades de cafè

SES FIRES, ALTRA VEGADA

-Ja tornam esser a ses Fires...

-Altra vegada. Es pot dir que, amb so pregó, ja comença tot.

-Per cert que va esser un pregó molt pregó.

-Un pregó de pregons...

-En Mateu Monserrat sap de què va.

-Perquè té, a més des sebres, molta experiència amb aquestes coses.

-També sa inauguració de l'orgue restaurat, va resultar solemníssima, amb sa pressència de ses nostres autoritats, sa coral de Lluçmajor i es gran concert d'orgue.

-I es nostre benefac-

tor i gran llucmajorer Joan de Vidal, Baró de Vidal.

-Li donaren "S'Espigolera" amb tot mereixement.

-Vorem, a sa darrera Fira, si hi va més gent que l'any passat.

-Serà molt difícil, perquè n'hi havia molta.

-I des pintors, què em dius?

-Que no pareix que a Lluçmajor n'hi hagi tants que pinten.

-Enguany serà gros, perquè a més des de sempre, i des forans de categoria, hi haurà s'exposició col·lectiva que ha organitzat es nostro Ajuntament, amb una triadella de quadres feta per un jurat qualificat.

-Idò sí que po-

drem triar!

-Supòs que també sa Mostra llucmajorera anirà a més.

-No ho sé, trob que va molt freda sa cosa.

-Sí, I per què?

-Perquè em pareix, no estic segur, que falta s'entusiasme des primer any. Tenc por que es comerciants i artesans se cansin.

-Mal assumpte si se canse, perquè sa Mostra se n'anirà a fer punyetes.

-Jo crec que li falta un detall perquè sia més interessant i atractiva per a tots.

-I quin és ell?

-Haurien de vendre es productes an es públic, perquè si no venen se refreden, i tot acaba en despeses i molèsties de muntar s'exposició...

-Veurem; jo en sé que estan ben satisfets d'anar-hi. Es públic per descomptat. Això de menjar i beure de franc, agrada molt.

-Per això sa marxa a "Ses piquetes des pèlag"

té tant d'èxit, encara que qualche vegada sa brusca ho desbarati.

-Perquè també és un passeig agradable i pintoresc.

-No tant, des de que ses piquetes no donen aigo, les manca atractiu.

-Sobretot per aquells que hi duen a fer es cotxo net.

-Sempre n'hi haurà que se'n foten des pintoresquisme, s'ecologia i s'entorn geogràfic, i van a lo seu.

-Sí, en aquests ja els hi pots donar conferències culturals sobre ets ocells i s'aprofitament de ses aigos brutes.

-No en faran gens, de cas.

-Es que jo crec que abusen molt de ses conferències culturals.

-Tot hi cap i és necessari per ses Fires.

-Però és que no hi va quasi ningú...

-Perquè no donen menja...

Un que escoltava

RESTAURANT

GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

Sports

CA'N SALOM

CORDELERIA

I

ESPARDENYERIA

ARTICLES DE PESCA

C/. Músic Joan Xamena, 12 - Tel. 66 14 84
LLUCMAJOR

CARPINTERIA

Forteza

MOBILIARIO DE COCINA Y BAÑO - FABRICACION PROPIA

Fábrica:

Ctra. Campos, Km. 24'700 - Telf. 66 00 81

Exposición:

Calle Campos, 30 - Tel. 66 03 65

LLUCHMAYOR (Mallorca)

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

AUTO-ELECTRIC *Barcelo*

Ronda de Ponent, s/n. - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 66 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

BLAUPUNKT

Calentadores
JUNKERS

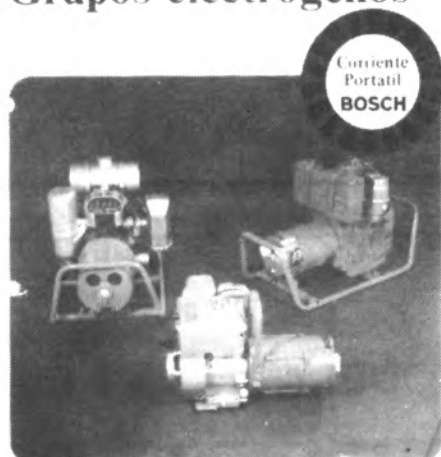

PROXIMA INAUGURACION DE LA TENDA

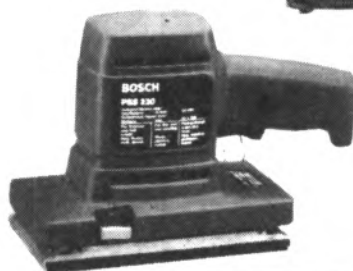
BOSCH

Grupos electrógenos

Donde no hay electricidad,
Bosch la fabrica.

EINES ELECTRIQUES BOSCH,
SON EINES D'UN PROFESSIONAL

Formiguers

Poden esser moltets els qui, avui en dia, no sàpiguem què és un formiguer perquè els sorters ja no en fan i això que en el primer quart del nostre segle se n'omplien, ací i enllà, quarters i quarterades; l'espectacle de la forma estètica i del fum que en sortia era típic i distret dins el camp de la pagesia.

Un formiguer consistia en un bon feix de llenya, bé de mata, garrover, ametler, gatoeses, ullastre, pi o fullaca, és a dir, "llenya" que, tapada de terrossos per damunt i pels costats, cremava uns dies i la terra colorada, ennegrida o cremada s'utilitzava per abonar els camps sembrats i els arbres de tota mena.

Si d'una finca l'amo en volia "treure es suc", havia d'esser ben cuidada i per això se li tirava el recapte necessari per a donar un bon esplet i la solució, en aquell temps, era, ni més ni manco, fer formiguers.

Calia cercar llenya ja que la de les etsequiades no bastava i les voreres de les finques, (no era com ara) estaven ben netes perquè tothom sabia que:

"Desdixat de conrador que no conra ses voreres.... es blat li torna porgueres i sa farina segó".

i feia empeguier que t'enflocassin aquesta glosa amb el seu cantussol.

Sovint durant l'hivern,

el qui volia llenya, amb permís del senyor o de l'amo, havia d'anar a la possessió, garriga o pinar a tallar-ne.

Era corrent llogar un home, ja vellet, que havia fet feina tota la vida i no cobrava ni "ses tres pessetes", era corrent, repetesc, llogar-lo per fer aquesta feina que cobrava a raó de catorze dècimes per feix, (0,35 ptes), i el propietari, senyor, amo o madona, perquè era seu, sense fer res, s'embutxacava altre tant. Damunt cada feix, sense lligar, s'hi posava una pedra grosseta per tal que una ventada no escampàs tota la llenya. En arribar, més o manco, el mes de maig, els feixos fermats amb una venci eren traginats al lloc on s'havien de fer els formiguers. Per això calia llogar un carreter per tal que amb un "carro llarg", seu o llogat a un tercer, anàs a transportar-los. En soliar dur una trentena per viatge; el preu del viatge depenia del camí que havia de fer entre les dues finques, era més o manco de 30 pessetes. I ja era sabut: 30 ptes. "mig per mig", frase ben coneguda en aquell temps: la meitat per al mul i carro i l'altra per al traginer. Naturalment...ni el mul ni el carro cobraven, tot era del traginer.

Arribat, ben carregat, a la finca, havia de repartir els feixos a una dis-

tància de vuit a dotze passes un de l'altre.

Quina era llavors la feina a fer a cada formiguer?

Es componia d'un bon feix i al seu voltant s'hi acostava, amb un càvec, una serra de terra, d'un pam d'alçada que naturalment resultava de forma circular, i a això a Lluçmajor li deien "sa garangola". Voltant la "garangola" i al seu damunt, es col·locaven, un veïnat de l'altre, terrossos grossets que estaven recolzats damunt la llenya. Aquesta primera filera de terrossos rebia el nom de "revoltell" i s'hi deixava un buit anomenat "boca" que servia per pegar foc al formiguer. Damunt el revoltell van seguint files i més files de terrossos fins a arribar a tenir tapat tot el feix. Només es deixa un forat a la cuculla, que té per nom de l'ull, que serveix d'espíral.

La boca es feia a la banda del vent. Moltes de vegades s'havia d'obrir una altra boca perquè el vent s'havia girat...i ja en veieu de malsofridures.

Abans de calar-lo foc, es pica amb un càvec o també amb una maça la superfície conica del formiguer, però sense esmicar els terrossos, ni tocar el revoltell. S'hi pega foc i a mesura que per les juntes dels terrossos va sortint massa fum, s'hi tira damunt terra grumollosa, perquè si és "tigra" (triada) ofega el foc. Quant són molts els formiguers i per tal d'escatimar els mistos, (i en aquell temps una capsua valia 5 cèntims) s'emprava una metxa feta d'un venci en doble, ben picat amb una maça que ja tenien per a així. Si calaven foc quan feia vent els formiguers feien "crosta" i només cremaven d'una part, la del vent, i bé ho sabien, havien de destapar l'altre costat. Quan ja havia pres bé es tapava la boca del revoltell i la feina era més lleugera.

A mesura que el foc cova el formiguer s'assola, s'abaixa i cal carregar-lo posant damunt l'ull fullaca i terra grumollo-

sa; això és "donar-li la primera passada" ai això té la seva importància perquè depèn que cremi bé i amb molt de profit.

Terrar un formiguer és tirar-li terra per damunt, però només la necessària. Si n'hi ha de més es fa malbé.

Passades unes hores, se li dona la segona passada que ha d'esser de terrossos triats amb uns rampins i el foc fa la seva via; hores després ve la tercera i quarta pasada sempre d'acord amb la quantitat de llenya que s'hi ha posat i de si el foc ha pres bé.

Formiguer de vorera. Es aquell que es fa devora les voreres o tenasses on la terra està molt atapeïda per les arrels de tota mena i el foc en rosega a té qui té de terra, arrels, fullaca; però adesiara s'ha de descobrir per tal que no quedi ofegat, però immediatament s'hi podien tirar més rels, fenàs i terra.

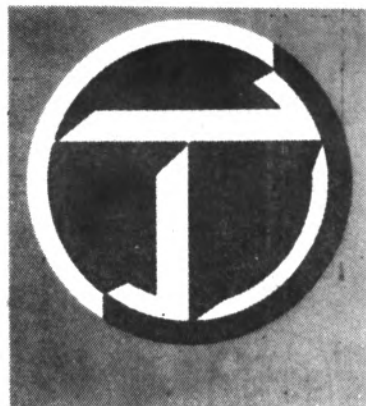
Un formiguer normal ha de tenir de terra cremada una carretada (uns dotze quintars, deien els pagesos) i n'estaven prou contents del resultat que donaven.

Els formiguers han deixat de fer-se a moltes zones, potser perquè els adobs químics de la terra els han fet innecessaris, o crec més per aquell consell que ja fa prou anys una mare dona al seu fill, dient-li:

"Fer formiguers, fill meu, no ho són no riaies, t'ennegreix la cara i embruta calçons i la pols terrosa de quan umpls senaies t'arriba, no ho dubtis, fins en els coïons".

J. S. G

TALLERES MARINA

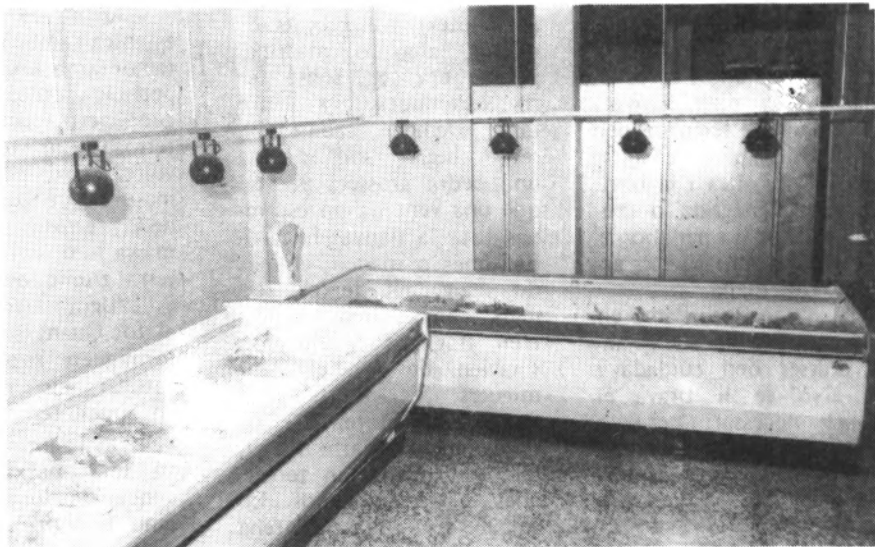
SOLARA,
ARA TAMBE
AMB DIESEL

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

COMESTIBLES

CLAR

CONGELATS

OFERTES QUINZENALS A PREU
DE COST

Ob Taxaquet, 62 - Tel. 660393

LLUCMAJOR

AQUEST ESTABLIMENT
VOS DESITJA
BONES FIRES

L'economia, el comerç...

El mes d'abril de l'any 1398 datava el frare mallorquí desdoblant en renegat funcionari mahometà, Anselm Turmeda el seu "LIBRE DE BONS AMONESTAMENTS", text on el controvertit personatge pretén fornir als lectors d'uns BONS consells aptes per dur l'home pel recte camí, advertiments ben assenyats i pràctics que, com el poeta recorda convé seguir per a la salvació de l'ànima (encara que, paradòscal com era, l'irònic ex-franciscà ens recorda que "ELL MAL LOS HAJA SEGUITS" i ens vacuna contra consellers i consells no demanats: Ço que oiràs dir faràs, e ço que ells fan esquivaràs: d'aicells ho dic qui lo cap

ras

porten, e barba... aquests qui porten "lo cap ras" i barba florida són evidentment els antics correigionaris, franciscans, del poeta apòstata; nosaltres amb una lectura de finals del segle XX pot ser podríem parlar d'"EXECUTUS AGRESSIUS AMB CORBATA I MALETI LOE-

WE" per exemple).

El fragment més conegut del "LIBRE" es coneix popularment com "ELOGI DELS DINERS" i s'ha divulgat profusament en antologies i fins i tot en discs (recordau la versió musicalada que en feu Raimon fa un grapat d'anys). Els versos de l'"ELOGI", d'una immortalitat absoluta (curiosament el "LIBRE DE BONS AMONESTAMENTS" era una lectura "MORAL" obligatòria que els minyons catalans feien a les escoles i a les llars fins a les darreries del segle XIX) tenen avui probablement tanta vigència com quan foren escrits (per cert que no es tracta d'un tema original sinó en línia amb un tòpic molt estès a l'Edat Mitjana procedent de la poesia llatina). El copista que els té anotats en un ful anacrònic que reposa dins una carpeta marró cordada amb vetes vermelles els transcriurà com a regal de fires per a aquests lectors que no els coneixen i com a recordatori per a els molts altres que els

tenguin presents a la memòria:

Diners de tort fan veritat,
e de jutge fan advocat,
savi fan tornar l'home orat,
pus que d'ells haja.

Diners fan bé, diners fan mal,
diners fan l'home infernal
e fan-lo sant celestial
segons que n'usa.

Diners fan bregues e remors,
e vituperis e honors,
e fan cantar preicadors
Beati quorum.

Diners alegren los infants
e fan cantar los capellans
e los frares carmelitans
a les grans festes.

Diners magres fan tornar gords,
e tornen ledesmes* los bords,
si diràs "jas" a hòmens sords
tantost se giren.

Diners tornen los malalts sans,
moros, jueus e cristians
leixant a Déu e tots los sants
diners adoren.

Diners fan vui al món lo joc
e fan honor a molt badoc,
a qui diu "no" fan-li dir "oc",
vejats* miracle!

Diners, doncs, vulles aplegar,
si'ls pots haver no'ls leix anar;
si molts n'hauràs poràs tornar
Papa de Roma.

Si vols haver bé e no dan*
per advocat té Sent
"Jo-ha'n"*,

Totes coses per ell se fan
en esta vida

Paraules que malgrat la seva antigor podem captar amb tota la seva extensió. Tal volta dos o tres ràpids comentaris no fossen excessius: "ledesmes": lledesmes, és a dir, llegendes; "oc": significava "sí" en la llengua de la França Meridional (llengua d'oc); "vejats": vegeu; "dan": danys, desgràcia; "Sent Jo-ha'n": és un joc de paraules Sant Joan per Sant Jo En tenc.

No vegi l'improbable lector en la tria dels versos de l'escèptic Turmeda (que dit sigui de pas pel que es desprèn de la seva biografia sabé aplicar aquella màxima que recomanava: "diners, doncs, vulles aplegar" sense gaire escrúpols) una intenció despectiva o de rebuig per part del copiador envers la qüestió-tema del nostre comentari d'avui. Res més lluny de la seva insignificant voluntat, massa conscient és ell de l'absoluta, imperiosa, indiscutible necessitat del "primum vivere". Ara bé, mai hi és demés, a criteri seu no sobrevalorar un aspecte de la realitat per damunt els altres provocant una hipertròfia de determinats aspectes de les relacions humanes, un desequilibri deshumanitzador que a poc a poc ens fon i anihila. Bé ens diu el refrany que "totes ses masses fan mal" i pensa el copista que qui vol entendre ja ho ha entès.

Parlar de diners: "tirar de veta", pot semblar literàriament poc atractiu (de sobte un pensa a corre-

BARCELO

ESPECIALITAT EN FRUITES I CARNS
FRESQUES

C/. Monestir, 7 - Tel. 66 06 37
LLUCMAJOR

cuita en els milers i milers de pàgines meravelloses que la lluita pels diners, pel poder que ells possibiliten, per la manca, l'excés o desig de moneda han provocat). I molt menys atractiu resulta, si hom recorda que "el nom no és la cosa" i que la dita popular també deixar ben aclarit que: "qui oli mesura, els dits s'unta". Doncs parlar, o escriure, de diners pot aconduir el grafiador o el lector a aquella mateixa sensació de desensís del caçador que colombrà llunyà i adeberat el vol de la ploma que fuig amb el sarró buit i l'escopeta freda. Però, com sabem a LA RACONERA s'hi troben les nostres coses de cada dia; i qui dubta que l'economia i el comerç (això ja "sona" més campanut que el miserable i mesquí dobler) són absolutament condicionadors de la nostra vida quotidiana. Endemés i per afegitò Lluçmajor esclata en Fires (tal volta algun lector del nostre "... de pinte en ample" en arribar a aquesta pàgina encara no se n'havia adonat) i qui no ha seguit, d'aprop o de lluny les vicissituds (i sobretot, quants no en tocarem les conseqüències?) de l'espínos acord econòmic i social del 84?

Justificades doncs, la presència de Turmeda i els titulars de LA RACONERA direm només que la llista es prou extensa com per a merèixer comentaris. Com dèiem mesos enrera sense estopa se cala foc!

Bones fires i que la fermaça d'enguany sigui de pinyol vermell!

Barbarisme forma correcta

Abasteixedor . . .	proveïdor, abastador
Abasteixement	proveïment, abast, abastament.
Abastèixer .	proveir, abastar
Abono. . .	abonament (contracte d'uns serveis de terminats per un període)
Acreedor	creditor
Aguinaldo	alegrança, present
Ahorrar	estalviar
Ahorro	estalvi
Alquiler	lloguer
Anticipoanticipació,	avanç o avenç/bestreta.
Anular.	anul·lar
Apercebiment	apercebiment
Apercibir	apercebre
Aplaçament	perllongament, ajornament
Aplaçar .	perllongar, ajornar
Aprerni . . .	constrenyiment
Apremiar	constrenyir
Aprieto	mal pas, grop; destret, pressura
Apunte . .	apunt, apuntació
Arancel	aranzel
Arriesgar	arriscar
Asiento	assentament
Assunto	assumpte
Atrac-co	atracament
Avaro	avar
Bajón . .	davallada, baixada, minva
Baratillo . . .	mercat de vell; encants
Barato	barat
Boleto	bitllet ("billet")
Bolsa	borsa
Bolsista	borsista
Bursàtil . .	borsari, borsístic
Calderilla . . .	menuts, ferro
Caudal	cabal
Caudalós	cabalós
Cifra	xifra
Cocient	quocient
Codícia (i der.) . .	cobdícia
Conta corrent (sa...)	el compte corrent.
Cuestació . . .	capta, acapta
Dadiva . . .	do, regal, present,

	òbsequi.
Dato	dada
Debe	deure
Deber	deure
Derrotar(i der.)	malgastar, malbaratar
Deshauciar (i der.)	desnonar, desdonar
Descuento	descompte
Desempleo	desocupació
Despilfarrar . . .	malgastar, malbaratar
Deuta(fem.) . .	deute(masc.)
Deudor	deutor
Devaluar	desvalorar
Dividendo	dividenal
Dos-centes	dues-centes
Embargo	embargament
Empeños (casa d'...)	casa de penyorament, de préstecs
Empleo . . .	càrrec, ocupació
Expenses (a...) .	a càrrec, a comptes; a despeses
Financiació	finançació
Financiamient .	finançament
Financiar	financer
Finiquitar	liquidar
Finiquito	liquidació
Fondos (econòmics)	doblers
Fraude	frau
Ganància	guany
Gasto llait, despesa,	despeses
Gènere	gènere
Granel (a...) a la	menuda, en orri
Hacienda	hisenda
Incautar (i der.) .	confiscar
Llibrança	lliurament
Lucro	lucre
Major(al...)	en gros, a l'engròs
Matrís	matriu

Membrete	membret, capçalera
Mercancia	mercaderia
Milló	milió
Millonari	milionari
Montepio	mont de pietat
Mostruari	mostrari
Ordenador	ordinador
Pago	paga (quantitat)/pagament (acció)
Paro	aturament, atur
Pedido	comanda
Pertenència	pertinença
Plaços (a...) . . .	a terminis, a pagues
Porcentatge	percentatge
Pormenor (al...) al	detall, a la menuda
Préstam, -mo	prèstec
Prestamista	prestador
Próspero	pròsper
Quiebra	fallida
Recaudació	recaptació
Recaudador	recaptador
Recaudar	recaptar
Recibo	rebut
Reembols . .	reemborsament
Reembolsar	reemborsar
Reintegro	reintegament
Renta	renda
Rentable	rendible
Seguro	assegurança
Soborn	suborn
Sobornar	subornar
Tassa	taxa
Tassar	taxar
Tenedor(de llibres)	tenidor
Teneduria	tenidoria
Tenència	tenença
Valiós	valuós
Venta	venda

Setembre 84.

FABRICA DE SOBRASSADA SEBASTIA TABERNER MATAS

MARQUES: MI VIDA
ELS MOLINS
SUCESSOR DE TRIAS

C/. Bisbe Jaume, 5 - Telèfono: 66 04 46

Els noms dels carrers de Lluçmajor

(XIII)

86.-Carrer de Santa Càndida: és la patrona de Lluçmajor. Celebrem la seva festa el segon diumenge d'agost. Juntament amb Santa Catalina Tomàs són les úniques santes que donen nom a un carrer, mentre que de sants n'hi ha molts.

Comunica el carrer del Cel amb el carrer del Convent.

87.-Plaça Santa Catalina Tomàs: està situada al costat de la façana de l'església. Serveix per juntar el carrer del Born amb el carrer de la Constitució. De fet no hi ha d'altra casa més que la rectoria perquè totes les altres tenen l'entrada per la plaça Espanya. Se li diu "Es lloc Sagrat", perquè era el cementiri; a una excavació que es va fer fa uns quants anys en aquest lloc, hi trobaren ossos.

88.-Carrer d'Es Sindicat: va del carrer Bisbe Taxaquet fins al Carrer Bisbe Roig. Li fou posat aquest nom en el període que va de 1.892 a 1.920. Pertany al grup de noms de caire polític i no tenim cap referència

d'un sindicat en aquest carrer.

89.-Carrer d'Es Sol: comunica el carrer de Gràcia amb l'avinguda Carles V. Es anterior a 1887. Com el carrer del Migdia i el de l'Estrella, forma part de la trilogia dedicada a la meteorologia; abans també hi havia el carrer de la Lluna.

90.-Carrer Tarragona: està fora del casc urbà, és la continuació en línia recta de la Ronda Carles V. Nom posat en temps de la dictadura.

91.-Carrer del Presbíter Tomàs Monserrat: comença a apareixer amb aquest nom després de la guerra. Venint de Palma és el primer carrer que trobam a mà dreta. Aquest home va morir cap allà els anys quaranta. Era un capellà que destacà per la seva gran cultura i la seva afeció a la fotografia. Durant els anys de la seva infància visqué en el carrer des Convent.

92.-Ronda Tramuntana: juntament amb la Ronda Ponent i la Ronda Migjorn forma el tríptic de-

dicat a noms de vents. Es un nom recent, de l'any 1.979, posat en substitució de la Via General García Ruiz. Comunica el carrer Major.

93.-Carrer de la Unió: Es el que va des del Car-

rer d'Orient al carrer Jaume I. Es un nom del període segle XVII-1.887. L'hem classificat com un dels noms de caire polític d'abans del règim franquista.

F. Capellà
M. Palou

ELECTRICA

Calafat
CRISTOBAL CALAFAT JUAN

Continuant els habituals serveis de:

Instal·lacions elèctriques
Servei Tècnic

Sistemes d'alarma i seguretat anti-robo

Instal·lacions d'energia solar

També li ofereix la nova tenda situada al Carrer Sa Fira, 3 on hi podrà trobar:

- ELECTRODOMÈSTICS
(PHILIPS - NEWPOL - FAGOR - PANASONIC - SHARP - etc.)
- ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
- OBJECTES DE REGAL
- LLISTES DE NOCES

VIDEO CLUB

On podrà triar entre més de 1000 títols de les més recents novetats de pel·lícules originals i legalitzades

Sa Fira, 3 (Abans. Galeria Moderna) - Tel. 661901

LLUCMAJOR

L'ELECTRICA CALAFAT VOS DESITJA BONES FIRES

FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES

Olegario

TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL

Born, 7 Tel. 66 02 75

Com si no bastassen es caramulls de ciment que tenim a S'Arenal, ara mos posaran una mampara dins la mar. Pareix esser que ses ones traginen arena a sa bocana des nou club nàutic, i per solucionar aquest problema es cervells privilegiats han decidit allargar un des dos martsells.

Aquesta prolongació d'una nova paret de ciment tancarà sa major part de sa platja llucmajorera, concretament des de vell club nàutic i es balneari. Així es banyistes i persones que se passetgin per sa primera fila voran un bell horitzó

de roques i ciment.

Un altre perill és que allargant sa paret no se fa sinó tancar perillosament es cul-de-sac on se trascola tota sa brutor de sa badia i que, com tots sabem, té moltes dificultats per sa renovació de ses aigos. També podria ser que s'acumulàs més arena en es tros de platja —ara ja amb molt poca aigua— i es banyistes haurien de caminar casi mig quilòmetre per banyar-se es peus.

Tot apunta a una maniobra per potenciar es club nàutic. Així tindrà més ci-

ment, que representa més punts d'amarrament, o sigui, més duros a ingressar. Pareix que tot està decidit, ja que es club nàutic, casi sempre ha tengut bul·la per fer lo que ha volgut. Però que pensin que es nostro s'Arenal ja només té es tros de platja per destruir i si es desbarat se fa, Requiescat In Pace!

Divendres 28 de setembre, vigília de Sant Miquel, hi va haver molt de rebumbori a sa sala d'actes de sa Casa de la Vila. Es meu secretari, es mussolet me contà que pareixia que havien tornat una guarda d'anys enrera: hi comparegué molta gent d'èpoques glòries, des temps de ses "memòries triomfals". Quan es mussolet va demanar, "aquí què passa?" Un senyor molt seriós, llegint es programa publicat per sa comissió de cultura, li va dir: "és que avui fan es pregó de pregons".

En es nostro consistori ja han començat ses batalletes polítiques. En es ple des mes de setembre,

es grup socialista, amb sa bendició d'UM, se va carregar es president de sa comissió d'urbanisme. Començaren a fer voltes...una votació secreta i pata-plam, ja tenim tres presidents en una sola comissió. O al manco això va parèixer durant sa celebració des ple. No ho sabrem cert fins que s'aprovarà s'acta, perquè a darrera hora pareixia que hi havia dubtes per veure què havien decidit amb sa moció, sa votació i altres herbes. També podria ser que cert grup municipal no va treure en clar de què anava es "tebeo".

L'òliba està tota contenta ja que no tan sols, gràcies a la generositat de molts de llucmajorers li arreglaren la teulada de ca seva, que és casa de tots, sinó que també li han posat llum, cosa que no només l'ha afavorida a ella, sinó que també realça la majestuosa grandiositat de la nostra església, que des de molts de quilòmetres al voltant, el poble pot ser vist durant la nit.

sa teulera

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
CORONES
FLORS I PLANTES DE TELA
DECORAM ESGLESIES
ARREGLAM TERRASSES I JARDINS

Carrer Campos 80 - Tel. 66 01 76
Plaça Espanya, 45 - Tel. 66 13 59

CERAMIQUES, VIMET, VIDRE
I PECES DE FANG

BAR - CERVESERIA

JAUME III

TAPES - BERENARS

Passeig Jaume III, 45

LLUCMAJOR

esports

C.D. Espanya

MALAMENT PER COMENÇAR

Una vegada entrats ja en ple campionat, portam cinc jornades a l'hora de fer aquest comentari, les decepcions, quant a resultats es refereix, és la nota predominant que ofereix actualment el CD Espanya en aquesta lliga 1984-85 de Primera Regional Preferent.

Ni els més vells del poble recorden una cosa semblant, tot això quedarà, d'una forma negativa, gravat a la història espanyista com un horabaixa de "terror": sí, ens referim a aquell 0-7 que ens endossaren uns futbolistes de Sant Llorenç que sense ser res de l'altre món feren caure els joves que entrena en Miquel Sacare en un dels pitjors ridículs que no s'havien vist.

El pròxim envit, sense que ningú hagués oblidat encara la golejada que ens va propinar el Cardassar, va ser la visita al Port de Pollença on davant el Cultura es tornava sucumbir per un clar 2-0, això sí, aquesta vegada sense fer el ridícul i donant la cara en tot moment, fins i tot es comentà que es va jugar bé per part de l'Espanya però al final el que compta és el resultat i s'inclina per als de casa.

La cosa semblava que es volia endreçar però set dies després es tornava perdre, al Municipal Ilucmajorer amb el Llosetenc per 1-2 amb l'únic consol, encara que no servís de molt, d'haver aconseguit el primer gol de la temporada per obra i gràcia de S. Feliu. Tot s'animà al següent diumenge quan es va vèncer (1-2) a Ses Salines contra el titular del mateix nom amb gols de Feliu i Orfila. Era la primera victòria de la temporada, els primers punts, i, segons sembla, la reacció d'un conjunt que fins aleshores tot li havia sortit malament, fins i tot una plaga

de lesionats castigava aquestes files obligant el "mister" a agafar alguns juvenils i a fitxar a darrera hora a F. Jaume Orfila Martín, el qual va debutar amb bon peu, marcant, com hem dit, un gol.

Però tot va continuar igual (malament), una setmana després, en el partit contra el Cade Paguera i la primera victòria espanyista davant els aficionats tampoc no pogué consumar-se en aquesta ocasió i els dos punts, encara que es marcas mitjançant en F. Cano tornaven a volar del camp Ilucmajorer. Es va parlar de mala sort i d'una actuació arbitral en contra del conjunt blau pitant-li dos penaltis en contra, un que va ser gol i l'altre detingut p'en Marc, però la realitat és que se figura ara amb quatre negatius i en els darrers llocs de la taula amb només dos punts dels deu que eren possibles.

**EN FALTEN ALGUNS...
PERO, I AMB ELLS.**

QUE?

Se parla, se diu, se comenta...de mala sort, de lesionats, de males actuacions arbitrals, per tal de justificar la mala ratxa per la qual trevesa el CD Espanya. A més a més, falten homes com altre però ens podem demanar, i amb ells, què?

-I és que recordam la temporada passada que amb tots aquests efectius a més d'en Garau Vaquer (ara està en el Felanitx) es va estar a punt de davallar de categoria.

Recordem, també, la darrera jornada celebrada a Ilucmajor amb el Petra com a visitant (a l'encontre d'anada els petrers havien vençut per 1-0) i com que ambdós equips estaven empatats a punts els espanyistes havien de guanyar forçosament, no els bastava l'empat, ja que si s'aconseguia aquest hagueren estat, per golaveratge directe, els visitants els que s'haguessin salvat). Al final, vencé l'Espanya per 2-1 (gols

marcats per G. Vaquer) i es va mantenir la categoria, per un gol no va davallar l'equip de Ilucmajor i això que comptaven amb la majoria de jugadors de l'actual plantilla a més dels de reforç que ara s'espera que tornin a reincorporar-se a l'antic club.

Pot ser que tot sigui una circumstància, un pasat que no tenguim res a veure amb el futur, només ho hem volgut indicar, sense ànim de polèmica, per fer veure (i tant de bo que m'equivoci) que tenim, tant abans com ara, un equip molt justet i que no hi ha més cera que la que es crema. Això sí! tots de Ilucmajor i canterans de tota la vida, la qual cosa omple d'orgull però que de vegades no basta per mantenir la categoria.

Esperem esdeveniments perquè encara és molt prest per entreveure amb certesa el que pot passar, ja se sap, en el futbol el que avui és blanc, demà és negre, i queda molta lliga per davant.

La direcció de Ca'n Tià Taleca té l'honor d'oferir-los els seus serveis per a casament, comunions i demés banquetes en els seus nous salons.

Per a informació dels menús

Ca'n TIÀ TALECA

Restaurant

Tel 660279

C.F. LLUCMAJOR, II REGIONAL

El Club de la Plaça del Sabater, malgrat els resultats no gaire brillants, té enguany totes les garanties de serietat per afrontar amb més o menys ventura el compromís d'aquesta IIa. Regional. A les hores, en la disputa de tres encontres ha obtingut, en ells, una derrota al camunicipal contra el Pla de Na Tesa (1-3), una victòria contra el Sant Jaume de Binissalem (2-3) i un empat també a Lluçmajor contra el Collerenc (0-0).

Si bé encara es prest per jutjar la trajectòria, ja despenen detalls que necessàriament al transcurs del campionat donaran el fruit positiu de cara a una classificació de segur capdavantera.

Caldria pensar que la manca de potència dels equips que participen seria un avantatge, però es veu que a qualsevol categoria sempre es lluita contra les mateixes dificultats: voluntat, força i sacrifici.

Als encontres disputats el Lluçmajor ha demostrat tenir un equip compensat en totes les línies, a més d'una connexió bastant acceptable i tal vegada la manca de capacitat golejadora sigui en principi l'assumpte més preocupant per l'entrenador G. Rigo, ja que es creen les ocasions però falta la darrera empena que faci passar la pilota a la xarxa.

Creim, llavors que d'a-

conseguir un percentatge realitzador de les oportunitats creades, el CF LLUCMAJOR tindrà la seguretat de guanyar encontres que ara per dificultat realitzadora empena o perd.

Al capítol de jugadors, cal esmentar la llarga gestió del Club amb el Ses Salines per la baixa d'en Rafel Sampol; el retorn d'en

Jaume Manresa Mòjer i probablement el nou fixatge, Francesc Magaña, jugadors que, sense cap dubte, reforçaran esportivament l'entitat i potenciaran les seves aspiracions.

Fins la data s'han marcat 4 gols: Alejandro, Silverio, Manresa i M. Luque i ens n'han fet 5: tres al Pla de Na Tesa i dos el S. Jau-

me, havent-hi uns resultats de 3 punts i un negatiu.

El Club i simpatitzats vol fer arribar a la família i amistats d'en Ramon Pesset, soci-fundador i aleshores president del CF LLUCMAJOR, el testimoni del seu més sentit condol. Que descansi en pau.

J. Manresa

LLUCMAJOR
Taller BERTON
Carr. Campos s/n.
Tel. 66 08 92

PALMA
Auto Freno Oliver, S.A.
C/. Aragó, 138
Tel. 27 82 46

ROVER

RANGE

MAESTRO

JAGUAR

ACCLAIM

METRO

Austin

Morris

Jaguar

Rover

Triumph

1 año Garantía.
Kilometraje ilimitado

CICLOMOTORES

DERE

Súbete a sus ventajas desde los catorce años

Veánlos en

Ciclos Pou

Carrer de Music Joan Xamena 16

Juvenils C.D. Espanya

Una altra temporada amb aspiracions per ascendir

Una altra temporada amb aspiracions a l'ascens a Primera Regional, així ho semblen indicar els vàlids efectius amb els que compta el quadre juvenil aquesta temporada, esperem que es compleixi i que no tornem a quedar davant la porta com va succeir en anterior campionats.

Abans de tancar aquest comentari, dos partits més celebrats els juvenils del C.D. Espanya, un a Sant Llorenç, contra el Cardassar que vengué el primer positiu de la temporada (0-0). L'altre, a Lluçmajor quan els locals golejaren al Porto Cristo (5-1) amb gols de Guasp (3), Fuentes i Taboada.

Com deiem al número anterior s'ha canviat d'entrenador per a aquesta tem-

porada i el que va ser "mister" tants d'anys, A. Vidal, ha estat substituït pel tan-dem format per Llorenç Sastre i Jaume Paniza.

PLANTILLA DE JUGADORS

Quant a la plantilla d'elements jugadors és molt extensa i no mancada de qualitat pel que se pot esperar un bon pèren per als juvenils que presideix A. Palou.

Aquests són els components per a la temporada 1984/85: J. Lluís Fernández Otero (p), J. Fuentes Díaz (p), T. Raul Benítez García, C. Tomás Ramon, J. Tomás Tomás, R. Guasp Vicens, E. Alvarez Garí, J. Lluís Taboada Moncada, S. Morell Coll, J. Garau Vidal,

J.C. Jaume Mulet, M. Angel Salom Vicens, A. Bonet Escalas, B. Salvà Obrador, R. Jesús Ramos Fuentes, A. Servera Alba, A. Agullo Lo-

renzo, M. Gual Perelló, J. Mora Mut, B. Llobera Vich, S. Boscana Rigo, B. Noguera Clar i J. Cano Comino.

QUINTANA CASTELL

INFANTILS

Els infantils han quedat ben classificats a les darreres temporades des que nosaltres recordam. Ara se n'ha obert una de nova amb renovades esperances i s'espera igualar o per ventura superar les anteriors edicions, per això es compta amb una bona plantilla i amb dos bons entrenadors com són en M. Bujosa Alzamora i J. Pérez Del Cid. El primer és conegut per l'afició perquè ja ha entrenat la temporada passada, els alevins, i el segon, destacat jugador que se va iniciar en els equips base del CD Espanya i que va acabar en el Felanitx de III Divisió Nacional, on li rendiren un just i merescut homenatge. En Joan Pérez i en Miquel Bujosa saben molt de futbol i esperam i desitjam que la sort els acompanyi en benefici d'aquests al·lotets que tenen a les seves ordres.

Com abans deien, s'ha obert una nova temporada i els primers resultats ja s'han començat a veure. El primer d'ells, celebrat el 8 de setembre i del qual varem ser testimonis, va acabar amb la victòria dels nostros infantils per 4-1 davant el J. Sallista d'Inca. Un bon partit de

futbol amb gols, tots de bella factura, fins i tot el de l'honor del quadre visitant, marcats per Mòjer (2), Cardell i Salom. El gol del Sallista fou aconseguit pel capità Perelló. El següent Partit va ser a Felanitx contra el seu titular i s'aconseguí un empat a un gol (el gol de l'Espanya el va fer un jugador contrari marcat en propia porta).

I, per acabar, un nou empat, a casa, contra La Salle (1-1) amb gol espanyista marcat per Salom.

PLANTILLA DE JUGADORS

La plantilla de jugadors per a la temporada 1984-85 és aquesta: C. González Sánchez (p), M. Villena Torres (p), Gc Garau (a) A. Martí Maimó, O. Riera Muñoz M. Angel Corbalán Rigo, J. Costa Carmona, B. Cardell Ferrer, A. Clar Monserrat, Ll. Mòjer Salva, J. Josep Jiménez Cano, A. Salom Vicens, F. Romero Gemar, A. Garau Pou, G. Adrover Boscana, A. Galvez Vera, M. Matas Viladons, M. Cirer Salvà i F. Miquel Guerrero Borjas.

J. Quintana

Muebles JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ESPORTS LLOMPART

Espardenyeria

GRAN VARIETAT D'ESPARDANYES, PRENDES ESPORTIVES I ARTICLES DE PESCA

C/ S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

DEPILAR-SE AMB LA DEPILACIÓ ELECTRICA ES DEPILAR-SE

UNA VEGADA PER SEMPRE

ES UN SERVEI MES DE LA

PERRUQUERIA I BELLESA DE LES GERMANES PUIGSERVER

Orient. 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

MATERIALS DE CONSTRUCCIO ANTONI VIDAL

- *AGENT "FIBROTUBO"
- *TOTA CLASSE DE MATERIAL
DE TEST MALLORQUI
- *URALITA, MATERIAL PLASTIC
- *MATERIALS DE CONSTRUCCIO

SERVEI A DOMICILI

Tel. 66 06 88

CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA

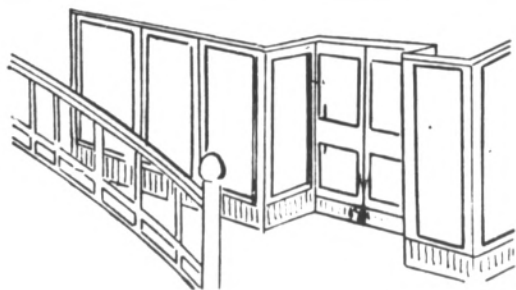
COMISSIO D'AGRICULTURA

La Comissió d'Agricultura del Consell Insular de Mallorca admetrà sol·licituds de subvenció fins el proper dia 15 d'octubre referides a:

-Ramaders, per a graners de bestiar oví.

-Per a reparació i millora de molins d'extracció d'aigua, moguts per la força eòlica, per a ús agrícola.

-Centres d'Ensenyança, per a hivernacles i equips meteorològics amb finalitats docents.

FERROS ARTISTICS I FORJATS

ESPECIALITAT EN TREBALLS D'ALUMINI

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

OPTICA MONSERRAT (Optic Diplomat) Taller propi

Plaza España, 4 Tel. 66 05 10

NOVETATS MONSERRAT

Confecció, gènere de punt
perfumeria, llenceria i articles
per a bebé

Plaza España, 4 Tel. 66 05 10

GABRIEL RIGO, REGIDOR POLIFACETIC

En G. Rigo Miralles i en J. Adrover, són els encarregats dintre de la Comissió de Cultura i Esports de l'Ajuntament, de les competències de les joventuts esportives. Hem volgut, informalment, saber els parers d'en Rigo d'una manera ampla sobre temes esportius i d'altres que, per motius polítics del seu càrrec, pot informar aprofitant aquestes Fires 84.

Va néixer a Montuïri fa 45 anys, i, a més de les joventuts esportives, també té les competències de la Residència, Urbanisme, Hisenda i Govern.

Entrà a l'Ajuntament com a regidor per inclusió a les llistes del PSOE i, a causa de discrepàncies amb el partit passà a ser independent i com a tal desenvolupa el seu càrrec consistorial.

De la seva conversa es nota que li entusiasma l'activitat política i en gran manera el millor pel poble, és el que més li preocupa, diu, que malgrat les divergències d'opinió es duu bé amb tots els representants dels distints partits i solsment la separació voluntària del partit opositor PSOE li ha creat algun problema que de totes prefereix ignorar.

Està en la creença que al poble se li pot servir més seriosament, fora de condicionaments partidistes i creu que la seva imatge no ha sofert cap tipus de revés, amb l'abandonament

del partit, sinó al contrari. Considera que només una majoria relativa suficient pot garantir el bon fi de multituds de projectes ja que aconseguir la unitat de criteris dels tres partits a l'Ajuntament és tasca prou difícil i per tant amb la discordança es deixen de fer coses positives per al poble.

TENNIS

Com a responsable de les joventuts esportives ha duit a terme l'organització del torneig Tennis- Fires 84; d'ell, comenta el significat popular i de companyonia i per això hi ha tres categories diferenciades per l'edat.

En Gabriel, degut a la intromissió del poliesportiu dins del tennis, té la intenció de posar la construcció d'una altra pista que reuneixi totes les condicions.

BILLAR

També és l'organitzador del torneig de billar que es celebra al Bar Gual, com cada any patrocinat per l'Ajuntament, i amb la participació dels millors jugadors de l'illa.

POLIESPORTIU

Quant al futbol-sala, ens explica que s'han adequat les pistes de la plaça Rufino Carpena i de Ses Escoles Públiques i en prin-

cipi seran els escenaris dels campionats locals i solsment partits de capital importància o transcendència es jugaran al poliesportiu (que per cert, l'estan arreglant i l'ajuntament en sortirà de franc ja que les despeses corren a càrrec dels responsables de la construcció).

Referent al Pavelló ens ha assegurat formalment que farà el possible per instal·lar una xerxa que garantitzi la integritat de les plaques, únic problema per a la pràctica del futbol-sala.

Sense cap dubte, en Gabriel Rigo és un regidor polifacètic, a més de la tasca quotidiana del seu negoci té les pertinents a re-

gidor, entrenador del CF Llucmajor, organitzador i participant als torneigs de tennis i billar.

A la qüestió de temps i d'incompatibilitats respongué que sempre ha complert amb els seus compromisos i reconeix que la família és la més perjudicada.

Creu que les Fires són la manifestació recopilada cultural i industrial d'un poble i assegura que amb els transcurso del temps, tendran de cada any més importància a més de ser més representatives.

En l'adéu desitjà per a tots unes Bones Fires.

Jaume

ISLEÑA DE MOTORES, S. A.

Concesionario Oficial

COLABORADOR

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

TALLERS LLUCMAJOR

Ronda de Ponent, s/n.
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR (Mallorca)

CRISI AL BASQUET LLUCMAJOR

Tot començà a la sessió de la junta general de socis del Club Bàsquet Lluçmajor. Quan un cert nombre de socis van demanar explicacions pel fet que set dels deu jugadors de l'equip senior de IIIa, fossin forans (és a dir ciutadans). El president recolzant a l'entrenador defensà el plantejament que s'havia de conseguir un equip fort per a lluitar a les places d'ascens a IIa.

Damià Font volgué saber amb qui comptava i va sotmetre a votació les dues possibilitats a) seguir com ara b) canviar-ho, dimitint ell mateix, l'empat a nou vots va donar lloc a que Damià Font presentàs la dimissió.

Posteriorment un grup de socis va intentar donar suport a Damià mitjançant firmes de socis a favor de

la seva política.

Ho aconseguiren i gràcies a aquest esforç la crisi pareix que ha desapare-

gut, del qual ens sentim molt contents ja que Damià pot fer molt pel bàsquet de Lluçmajor. Encara que

el sistema no pugui o deixi d'esser tan bo com tots voldríem.

Joan B.

**SABEU QUE US OFEREIX
"VIATGES XALOKI"?**

- *Bitllets d'avió i vaixell
- *Reserves d'hotels
- *Lloguer de cotxes
- *Viatges de negocis i vacances

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

MOTONAUTICA

Ha retornat l'espectacular esport de la motonàutica, proves de barques de gran velocitat enmig de la mar. Un esport que fa uns anys va tenir molta activitat al Club Nàutic S'Arenal, quan el llucmajorer Dr. Mariano Rosselló Barbarà dirigí una floteta anomenada "Aguilas", essent president del club A. Galmés Riera. Fins i tot els estius de 1974 - 75 es disputaren proves puntuables per als campionats del món, d'Europa i d'Espanya, amb el trajecte de S'Arenal - Palma - Eivissa, Tagomago - Cabrera i S'Arenal, que

aconseguiren una gran importància, quan era el president de la Federació Balear de Motonàutica M. González, després tinent de batle llucmajorer. Retorna la motonàutica amb el coordinador general J. Morey Gil. La primera prova tingué lloc fa poques setmanes, en disputar-se el campionat de Balears i amb una participació juvenil, la qual cosa vol dir que hi ha una esperança perquè la cosa vagi en augment, encara que el preu dels carburants sigui bastant elevat.

T. Sbert

Entre noltros

NAIXEMENTS 7

- Antònia - Aina Rosselló Garcías, filla de Francesc i Antònia - Aina nasqué dia 25-8.
- Sebastià Vidal Pomar, fill d'Antoni i Antònia, dia 25-8.
- Isabel Castany Artigues, filla de Miquel i Maria Antònia, el 24-8
- Maria de Gràcia Vaquer Pons, filla de Vicenç i Maria, dia 8-9
- Margalida Cervellán Tomàs, filla d'Antoni i Catalina, dia 8-9.
- Margalida Vicens Forteza, filla de Bartomeu i Maria, dia 14-9
- Margalida Antich Ferrer, filla de Pere i Maria, el 18-9

MATRIMONIS 8

- Gabriel Fullana Carbonell i Antònia Barceló Hernández, se casaren a Sant Bonaventura el dia 28-7
- Miquel López García i Maria Salvatierra López, a S'Arenal dia 28-8
- Vicens Vínceiro Clemente i Dolors Gutiérrez Milla, se casaren a la parròquia de Sant Miquel el dia 5-8.
- Josep Lluís Vicho Martí i Aurora Gelabert Cortés, al Santuari de Gràcia el dia 25-8
- Esteve Amer Coll i Francisca Salvà Ramonell, també al Santuari de Gràcia el dia 8-9
- Jaume Servera Coll i Margalida Rosselló Soler, al Convent de Sant Bonaventura el mateix dia 8-9
- Miquel Sánchez Sàez i Josepa Infantes Llanera, a S'Arenal, dia 15-9
- Joan Lara Piqueres i Margalida Bagur Solivelles, se casaren a Sant Bonaventura dia 25-8

DEFUNCIONS 12

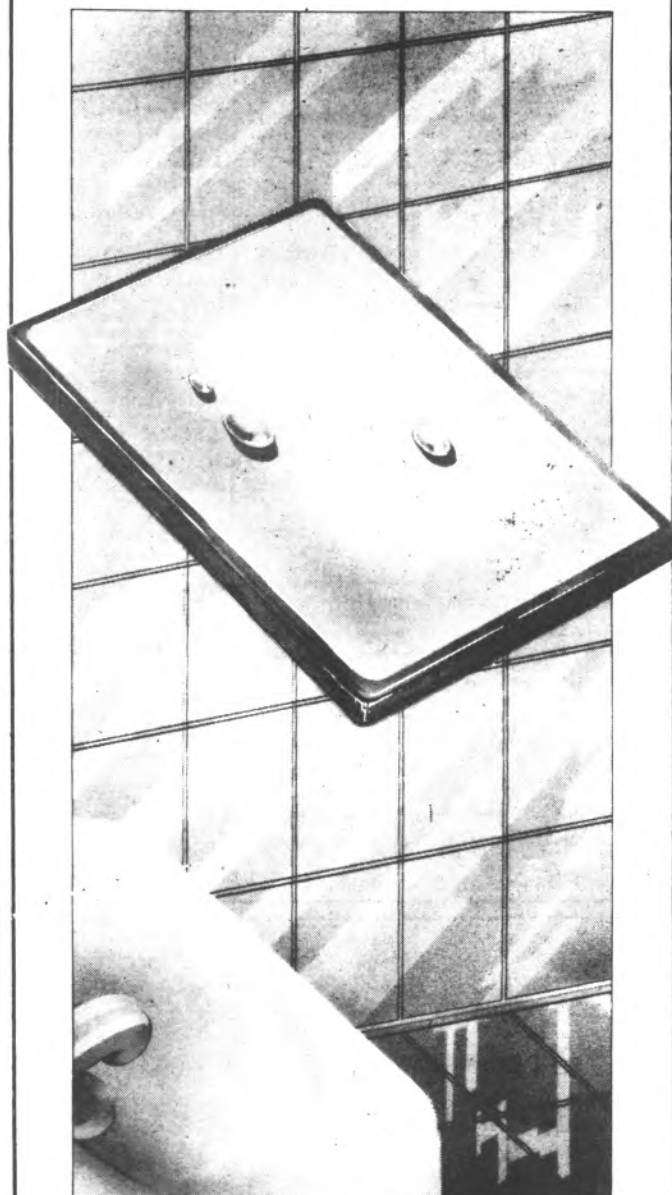
- Jean - Jacques Pedurthe, morí dia 20 d'agost als 35 anys
- Apolònia Rosselló Burguera, dia 25 d'agost als 86 anys
- Bartomeu Taberner Matas, dia 1 de setembre als 58 anys
- Joana Ma. Salvà Gamundí, dia 2 de setembre als 70 anys
- Jaume Rigo Pons, dia 4 de setembre als 81 anys
- Catalina Ros Fullana, morí dia 6 de setembre als 80 anys.
- Antònia Aina Jaume Llompart, dia 7 de setembre als 80 anys
- Macià Noguera Torrens, dia 8 de setembre als 88 anys
- Antònia - Aina Servera Timoner, morí el 15 de setembre als 82 anys
- Bartomeu Duran Sastre, dia 18 de setembre als 86 anys
- Florian Talaya Zamora, morí dia 18 de setembre als 88 anys
- Tomàs Bujosa Obrador, el 20 de setembre als 77 anys

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

*C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR*

*Armonía y Calidad
a su "Servicio."*

Lisa y llanamente.

PREFAMA
Materiales de Construcción

Exposición en Palma:
C/ Archiduque Luis Salvador, 84
T. 25 16 31 - 29 29 97

Almacén:
Gran Vía Asima, Manzana 17, Solar 14
Polígono Son Castelló, (La Victoria)
T. 29 40 04

Llucmajor:
C/ Pedro Roig, 29
T. 66 01 50 - 66 01 54

Arenal:
Carretera Militar, 522
T. 26 22 38

Cala d'Or:
Avda. Bienvenidos 17
Tel. 65 77 32

Sopa de lletres

B U E I R E S H O P
A E G T A M I K U T
R F B J U G U K F L
B H Y D I O P E G L
A S D E T O R R E E
R J N C R L N I T B
I E R T U B N A S R
E S P E C I E L M E
Z X C V B N M F U E
M G M A R E G R E V

Paraules femenines que no segueixen la regla general i acaben amb "e"

ENDEVINALLA

No tenc ànima ni cos
qualcú en sentir-me s'assus-
ta
no som de ferro ni fusta
i viure un moment no gos
Dolenta és sa meva sort
perquè, tan prest com som
nat
i dic allò que he escoltat
me fonc totd'una i som
mort.

Solucions al núm. anterior

Sopa de lletres

F C H B V C D E R H M
U T C A M I O Y T I O
U A U G F D R B J L T
U F T R I C I C L E O
Y F B E L U L O T R C
F C H N N L O T R A I
U O G B E O E X T O C
T I S X T U R P T L
F V I T R S E V J I E
B A R C A N L Y A P T
V D B I C I C L E T A

SOLUCIO ENDEVINALLA

L'olivera, que neix ullastre.

CA'N ROSER

CARNISSERIA – XARCUTERIA
BOTIGA

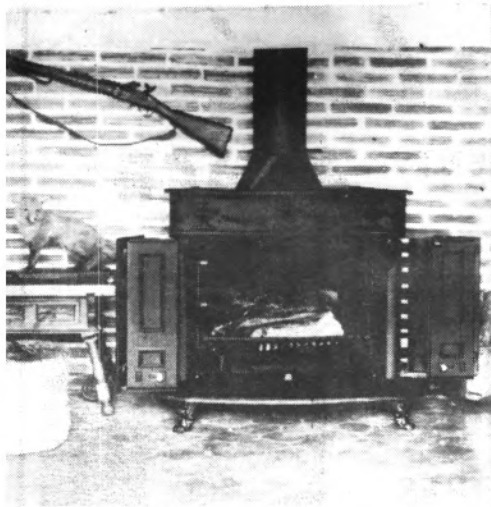
C. Sant Llorenç, 78 - Tel. 66 06 69

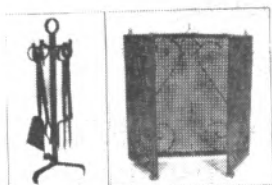
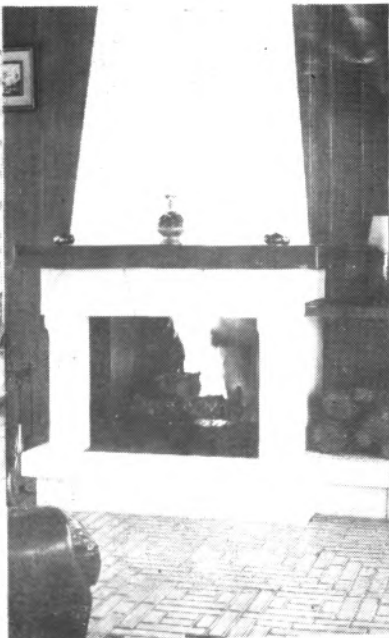
Pes forat des moix

A foravila les parets han de ser de pedra del país i no es poden fer casetes.

Per a què seran tants de bloquets per davers Ca'n Cura?

- Fabricadas totalmente en hierro fundido, con herrajes de latón pulido.
- Escudo rendimiento ecológico.
- Salida de humos por arriba o por detrás, según convenga.
- Se INSTALAN SIN NECESIDAD DE OBRAS.
- Precios y Dimensiones: Ancho: 930 mm., Alto: 803 mm., Prof: 405 mm.
- Peso: aproximado 120 Kgs.

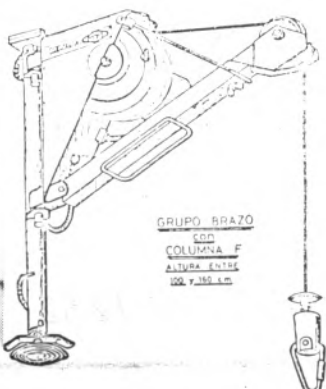
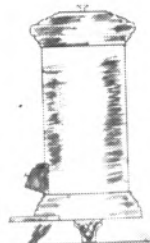
Simplex 1 121 x 71 x 411

Simplex 2 135 x 71 x 411

Simplex 3 147 x 71 x 411

GRUPO BRAZO
CON
COLUMNA F
ALTURA ENTRE
100 y 135 cm.

FERRETERIA

DROGUERIA - ARMERIA

Can Tanes

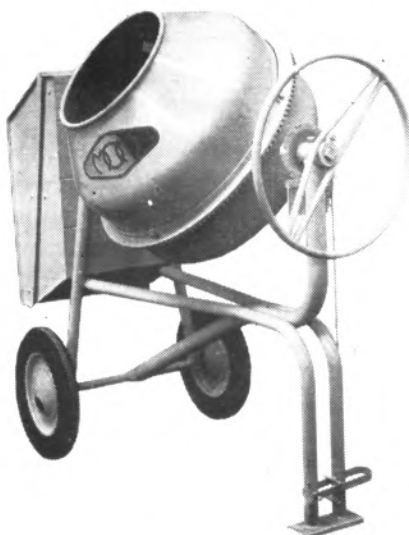
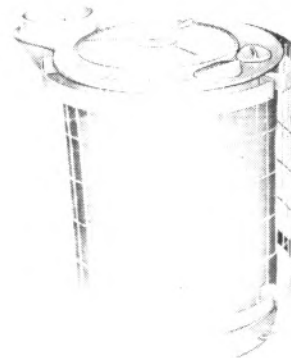
TOT EN BRICOLAGE

EINES

PL. ESPANYA N°47

Blumajor

TEL. 66 04 43

Ca'n Pau Salvà

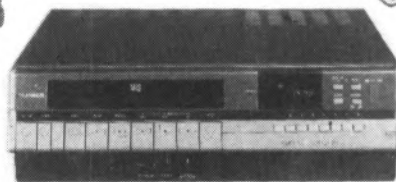
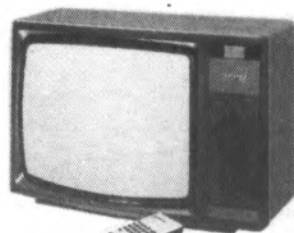
- *ELECTRODOMESTICS
- *INSTAL·LACIONS
- *REPARACIONS
- *TALLER DE SERVEI PROPI

ESTABLIMENT

S.C.L.

OFERTES
ESPECIALS
DE FIRES

LES MILLORS MARQUES
ELS MILLORS PREUS

PODEU PAGAR FINS A 36 MESOS

*INSTAL·LACIONS DE RADIO-TELEFONS
PER A INDUSTRIALS, TRANSPORTISTES
TAXIS I AGRICULTORS

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24

*TALLER: C/. Weyler, 1

Tel. 66 01 04 - 66 02 55

LLUCMAJOR

**Per gentilesa del
Forn Ca'n Paco**

«PUDING»

FORN Ca'n Paco

ELABORACIO

FORMULA:

- 1 litre de llet
- 250 grams de sucre
- 6 ous
- 2 ensaïmades

Es posa la llet i el sucre al foc. A poc a poc es remenen els 6 ous (blanc i vermell). Quan la llet comença el bull s'hi tiren els ous i es remena uns dos minuts, a continuació s'hi tiren les ensaïmades esmicades, després es retira tot del foc i es posa amb motles, on s'hi haurà posat sucre cremat i es courà al bany maria amb el bull flux. Es pot comprovar si es cuit aficant una gavineta.

LLUCMAJOR

C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Ca'n Paco II

C/. Cardenal Rosell, 48 - Tel. 66 12 52